

Åtvids kommunfullmäktige:

Anslag på 900 000 beviljade Alléskolans utbyggnad förestår

1/7

Kommunfullmäktige i Åtvidaberg hade på torsdagen sitt sista sammanträde före sommaruppehållet. En rad ärenden stod på dagordningen därav flera anslagsärenden. Tillsammans beviljades över 900 000 kr i anslag varav ungefär hälften till ombyggnad av Gamla gymnastiken och 300 000 till projektering av om- och tillbyggnaden av Alléskolan. En historia i flermiljonklassen. Det har länge stått klart att Alléskolan inom kort kommer att behöva främst flera klassrum för att möta en tillfällig elevtopp. Det finns redan ett program för om- och tillbyggnaden. Enligt detta skulle man redan i år påbörja arbetet med en ny byggnad innehållande fem klassrum och en läkarmottagning.

Därefter fortsätter man med vissa ändringar i köksdelen, det blir fler lärar- och elevutrymmen och en tandklinik. Så långt skall man vara klar 1979. Kökets slutliga ombyggnad är planerad till 1982. Enligt gjorda beräkningar kommer hela projektet att kosta närmare sex miljoner kr. Kommunfullmäktige anslög nu 300 000 kr för projekteringen.

□ Gamla gymnastiken

Det har ju som bekant visat sig att ombyggnaden av Gamla gymnastiken blir betydligt dyrare än man räknade med i höstas. Då skulle ombyggnaden kosta 485 000 kr. Det lägsta anbudet kom dock att ligga på 1,1 miljon kr.

Kommunstyrelsen har därför föreslagit en nedbantning av projektet så att man skulle få en slutsumma på 970 000 kr. Dvs jämnt dubbelt så mycket som beräknat. De borgerliga ledamöterna i kommunstyrelsen ville bara gå med på 700 000 kr. Fullmäktige beslutade dock anta det socialdemokratiska förslaget och anvisade ytterligare 485 000 kr.

□ Ansvarsfrihet

Med tillstyrkan av revisorerna beviljade kommunfullmäktige kommunens samtliga förvaltningar ansvarsfrihet för verksamheten år 1976. Av räkenskaperna framgår att kommunen på driftssidan hade ett överskott på 1,3 miljon kr. Balansräkningen visar på en omslutning på 81,6 miljon kr med ett balanserat överskott på 1,8 miljon.

Fullmäktige avslög en ansökan från sociala centralnämnden om anslag med 30 000 kr för projektering av tillbyggnad av förskolan i Grebo. Därmed följde man kommunstyrelsen som uppmanat centralnämnden att eventuellt återkomma med ärendet i samband med behandlingen av 1978 års stat. Tillbyggnaden som anses nödvändig har kostnadsberäknats till 450 000 kr. Projektet är inte upptaget i den kommunalekonomiska långtidsplanen.

□ Dyr utredning

Utredningen om övergång till social centralnämnd och en omorganisation av socialkontoret har blivit dyrare än beräknat. Förra året anslög 10 000 kr. Den summan räckte knappt till studieresor, traktamenten och samman-

trädesersättningar. Dessutom skulle kommunförbundets utredare ha nära 20 000 kr för 189 timmars utredande. För att täcka utgifterna beviljade fullmäktige 19 300 i tilläggsanslag.

Fullmäktige har tidigare i år anvisat gatukontoret 114 000 kr så att man skulle kunna tidigare lägga en beställning av traktor med utrustning. Genom att skynda på beställningen skulle nämligen kommunen kunna få statsbidrag med 31 000 kr. Men ansökan avslögs varför fullmäktige nu anslög även den summan så att köpet skall kunna fullföljas.

□ Räntebesvär

Västra Östergötlands fastighetsägareförening har återigen besvärat sig över kommunens beslut att befria stiftelsen Åtvidabergshem från skyldigheten att erlägga ränta på grundfonden för åren 1974-76. Förra gången drev föreningen ärendet ända upp i högsta instans. Dock utan framgång. Fullmäktige menar nu i skrivelse till länsstyrelsen att även dessa besvär bör avvisas eftersom fullmäktigebeslutet "inte kränker enskilds rätt eller vilar på orättvis grund".

□ Övriga beslut i korthet

● 8 000 kr anslög för köp av 3 200 kvm mark på fastigheten Tegelsäter 1:1 där så småningom ett avloppsreningsverk skall uppföras.

● 25 000 kr anslög för köp av fastigheten Bagaren 2 vid Järnvägs-gatan.

● Byggnadsföreningen Fram fick 25 000 kr i anslag för upprustning av Björsätters Folkets hus.

● Skolstyrelsen fick anslag med 18 250 kr för att tillsätta en halvtidstjänst som kontorist och köpa nya inventarier till den nya rektorsexpeditionen i Långbrottsskolan.

● IOGT-NTO fick 4 000 kr i anslag för att rusta upp toaletterna vid Halleholmstorpet.

● Beslut fattades att kommunen skall överta ansvaret för ombyggnad av omklädningsrummen vid

Grebovallen. Därmed kan Grebo IK få ut statsbidraget på 17 400 kr.

● Ett förslag till organisationsplan för skolorna i kommunen antogs. Den enda stora förändringen är att man från halvårsskiftet får två rektorsområden på låg- och mellanstadiet i stället för ett.

● Ett förslag till organisationsplan för Linköpings civilförsvarsområde där Åtvidaberg är ett distrikt godkändes.

● Ett förslag till ny bolagsordning för AB Åtvidabergs brukshottell godkändes.

● En tjänst som personalsekreterare vid drätselkontoret inrättas från årsskiftet 1977/78.

● Kulturnämnden ville ha anslag med 2 500 kr för att med vikarier kunna ersätta ordinarie personal som har ledigt för fackligt arbete. Fullmäktige avslög ansökan.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Planer i Björsäter. Byggnadsnämnden har behandlat en skiss till utvidgning av byggnadsplan i Björsäter. Det gäller området vid Tegelsäter. Bl a har man diskuterat olika förslag till väganslutning och olika platser för en frikyrkokal. För den sistnämnda föreslås läget närmast infarten till området. Förslaget skall nu närmast revideras och därefter gå ut på nämndremiss. Vidare har byggnadsnämnden antagit ett förslag till översiktsplan över Björsäters kyrkby. Förslaget har varit utställt utan att några erinringar inkom. Fullmäktige skall nu närmast titta på förslaget innan det går vidare till länsstyrelsen.

Golfbollen nära golfbanan. Byggnadsnämnden har diskuterat ett förslag till ändring av stadsplan för kvarteret Golfbollen. Kvarteret ligger kant i kant med en av golfbanans greener. Enligt gällande stadsplan ryms fyra rejäla tomter i kvarteret. Nu vill Åtvidabergs byggnadsbyrå ändra på stadsplanen för att få plats med 14 mindre tomter. Men byggnadsnämnden menar att några av de planerade husen kommer i mycket omedelbar närhet av en green. Nämnden har därför beslutat samråda med markägaren och golfklubben innan man tar slutlig ställning.

400 på teater. Omkring 400 personer i alla åldrar besökte på tisdagen Folkparken för att titta på Modellteatern från Eskilstuna. Under rubriken Spektakel för hela familjen spelades två pjäser. Huvudpersoner var Sigge som inte kunde bli arg och Maja som gömde undan sina problem och därigenom fick än värre bekymmer. Vidare bjöd Modellteatern på clownier, musik och sång. För arrangemanget stod ABF och fritidsnämnden i Åtvidaberg.

Långtidsfriska. Under våren har två veteraner på Facit gått i pension. De båda är Birger Broman och Hans Johansson vilka nu senast arbetade på Örsättersfabriken. Den förstnämnde har varit anställd på Facit i 48 år och den andre i 35 år. Det är aktningsvärda åldrar i och för sig. Men det märkliga är att de under alla dessa år inte varit sjuklediga en enda dag. Själva menar de att de haft tur som fått vara friska men att de hela tiden försökt undvika jättet på arbetsplatsen. Detta tillsammans med ansvar för och trivsel med arbetet kanske varit de viktigaste bidragande faktorerna.

Industriområdet utvidgas. Ett förslag till utvidgning av industriområdet mellan Linköpingsvägen och gamla järnvägsbanken fram till Sockertoppen har nu antagits av byggnadsnämnden. Förslaget skall nu underställas kommunfullmäktige för att slutligen fastställas av länsstyrelsen.

Basthagen. Nästa bostadsområde som skall byggas ut i Åtvidaberg är Basthagen. I det området inräknas Göstas park och ett stort område utmed Slevringevägen i riktning mot Dalgatan. Enligt nu varande förslag ger området plats för 116 enfamiljsvillor och skola. Förslaget till plan har nu varit ute på remiss hos nämnder och styrelser. Byggnadsnämnden har tagit del av svaren och uppdragit åt stadsarkitekt Bo Lindén att utarbeta ett slutligt förslag till stadsplan där man tar hänsyn till framförda synpunkter.

Facitcheferna. Den 1 september lämnar direktör Bo Ericson befattningarna som chef för Facits möbelsektor och som chef för Facits sågsektor i Åtvidaberg. Bo Ericson har nämligen från detta datum utsetts till ny verkställande direktör i Electrolux dotterbolag Växjö Rostfritt AB. Till ny chef för möbelsektorn har utsetts direktör Göran Arvidsson som även kvarstår som chef för Facits svenska försäljning och som platschef i Åtvidaberg. Till ny chef för sågsektorn har utsetts överingenjör P G Larsson som också är fabrikschef inom möbelsektorn. Vidare har Jan-Olof Jansén utsetts till biträdande personalchef vid Facit AB i Åtvidaberg.

Svanjägaren avslöjad. Härondagen skrev vi om en yngling som på sjön Åkervrusten med en utombordare jagade en svan i en halvtimmes tid. Genom hjälp av den stora detektiven allmänheten har nu polisen kunnat få tag i den skyldige. För tilltaget svarade en tolvårig pojke bosatt på Västerviksidan av sjön. Han har erkänt. Ärendet överlämnas i vanlig ordning till barnavårdande myndigheter.

Byggnadsplan i Grebo. Byggnadsnämnden har beslutat överlämna förslag till byggnadsplan för det område av Märsäng som ligger närmast Grebovägen till kommunfullmäktige. Planförslaget som omfattar 24 villatomter har varit utställt till beskådande i tre veckor. En del yttranden inkom till byggnadsnämnden. Bl a ansåg Grebo byalag att man borde flytta på transformatorstationen till annan plats och att det borde anläggas anslutande gång- och cykelvägar till området. Byggnadsnämnden har beslutat ändra läget för transformatorn och påpekar i övrigt att gång- och cykelvägar kommer att anläggas.

Åtvidaberg

Anslaget överskreds med nära 200 proc

Överskridanden av tilldelade anslag med upp till 200 procent är så kraftigt att det inte kan tillåtas. Hade man sedan åtminstone gjort en bra utredning så hade överskridandet ändå varit acceptabelt. Men som det nu är så kvarstår problemen.

Det sade Bengt Persson (fp) i torsdagens kommunfullmäktige med anledning av att sociala centralnämnden begärde tilläggsanslag med nära 20 000 kr för utredning om övergången till centralnämnd och socialkontorets organisation. Förra året beviljades 10 000 kr. Hela kalaset gick på 29 300 kr.

I den lilla debatten, där man också upptäckte räknepel i handlingarna, anförde även Olof Sandqvist (s) att man måste reagera starkt när anslagsöverskridanden blir så stora.

Några andra yrkanden fördes dock inte fram varför sociala centralnämnden med denna skopa fick det begärda anslaget.

Gamla gymnastiken i Åtvid byggs om för 970 000 kr

Hur mycket pengar skulle man egentligen satsa på ombyggnaden av gamla gymnastiken? Den frågan kom kommunfullmäktige att uppehålla sig en hel del vid på torsdagen. Enligt beräkningarna skulle 485 000 kr räcka. Men av de inkomna anbuden låg det lägsta på 1,1 milj. Så småningom presenterades två prutningsförslag. Ett på 970 000 och ett på 700 000 kr.

I fullmäktige framhöll med eftertryck både centern och folkpartiet att 700 000-kronorsalternativet var det enda de kunde gå med på. Helst skulle de se att man gjorde vad som gick att göra för de 485 000 som redan anslagits.

Socialdemokraterna försvarade å sin sida det dyrare alternativet. Man måste göra en ordentlig upprustning eftersom det tar minst tio år innan Centralskolan får egen gymnastiksal.

När det framkom att det billigare alternativet bara var en skrivbordsprodukt och ingen egentligen visste hur mycket det skulle kosta så brände det till i debatten. Allra helst som det innebär att man inte löste den viktiga frågan om ventilationen.

Varför lägger man över huvud taget fram ett förslag som inte är genomförbart, frågade Robert Rydberg (c). Vad sysslar egentligen centrala byggnadskommittén med? frågade Bengt Persson (fp). Här lägger man fram ett förslag där vi inte löser problemen och som man inte räknat på. Detta utan att nämna det i papperen. En verklig tabbe av CBK, ansåg Bengt Persson.

Efter votering där de 23 socialdemokraterna röstade på 970 000-kronorsförslaget och de 19 borgerliga på det billigare alternativet beslutade således fullmäktige att anslå ytterligare 485 000 kr för att göra i ordning gamla gymnastiken. Robert Rydberg reserverade sig.

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg:

Regler för flygbesprutning fungerar dåligt i praktiken

Det är överraskande att naturvårdsverket anser att bestämmelserna för flygbesprutning av skog i allt väsentligt fungerar väl. Vi anser tvärtom att det, trots markägares klart uttalade vilja, att praktiskt och realistiskt följa alla direktiv, är mycket svårt att undvika misstag. Därför bör skyddszonerna kring sjöar och vattendrag utökas till minst 100 m.

Det skriver hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg i ett yttrande till naturvårdsverket. Yttrandet är hållet i fräna ordalag och åter understryker de skilda uppfattningar som naturvårdsverket och i varje fall hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg har i frågan.

Sommaren 1975 klagade hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg på att det fanns en rad brister i bestämmelserna för att bekämpa lövskog med hormoslyr från luften. Till sommaren 1976 infördes nya bestämmelser som bl a ställde större krav på skogsägarnas skyldighet att informera.

Överträdelser

Förra året flygbesprutades 25 skogsområden i Åtvidabergs kommun. Hälsovårdsnämnden gjorde därefter en kontroll av fyra av dessa. I alla fyra fallen hade överträdelser gjorts. Markeringar på kartan stämde inte med verkligheten. I Mormorsgruvan förstördes en hel trädgård. I en sjö släpptes bekämpningsmedel ut upp till 100 m från strandlinjen.

Hälsovårdsnämnden gjorde därefter en sammanställning av materialet, bifogade kartor och fotografier, och ville därigenom uppmärksamma naturvårdsverket på de problem som fortfarande fanns. Om fler orter hade gjort samma erfarenheter som Åtvidaberg ansåg nämnden att flygbesprutning helt borde förbjudas.

För knappt

Så småningom svarade verket. Man konstaterade att materialet från Åtvidaberg var för knappt. Vidare ansåg verket att 1976 års flygbesprutningar kunnat genomföras i stort sett utan intermez-zon.

Dessutom ville skogsbolag och flygbolag få tillfälle att tillämpa bestämmelserna några år för att bli fullt förtrogna med dem. Några ändringar var alltså inte aktuella.

Därför blev hälsovårdsnämnden förvånad när det för några veckor sedan kom en ny skrivelse från naturvårdsverket. Verket vill att hälsovårdsnämnden skulle göra en besiktning av de områden som av misstag besprutats av fenoxisyror förra året.

Den besiktningen skedde tidigare i veckan under medverkan av representanter för hälsovårdsnämnden, länsstyrelsen och markägaren. Resultatet blev, som hälsovårdsnämnden skriver, att de närvarande lätt kunde konstatera att de i den tidigare skrivelsen angivna skadorna kvarstod.

I Åtvidaberg är man litet irriterad över naturvårdsverkets agerande. Det underlåter nämnden inte att tala om. T ex ställer den sig något undrande till verkets skrivelser om besiktning av eventuella bestående skador.

— Fenoxisyrornas effekt torde ju vara känd, skriver nämnden. Lövbekämpning som träffats utanför angivet besprutningsområde har givetvis bestående skador. Det är ju den effekten man vill nå med besprutningen.

Vidare tar nämnden upp verkets förra svar till hälsovårdsnämnden. Man kan inte tolka formuleringarna på annat sätt än att naturvårdsverket ifrågasätter nämndens objektivitet och förmåga att genomföra en inspektion av det här slaget sägs det i skrivelsen. Hälsovårdsnämnden hävdar därför bestämt att den har skyldighet att genomföra dessa kontroller och att kontrollerna genomförts noggrant och korrekt.

Fungerar inte

"Resultatet av inspektionen blir alltså," skriver hälsovårdsnämnden, "att gällande bestämmelser för flygbesprutning inte fungerar i praktiken."

Nämnden anser att myrmarker bör undantas från flygbesprutning. Om det inte låter sig göras begär man att naturvårdsverket

anger en praktisk tillämplig metod för att bedöma övergången från sjö/mossplan till fast mark.

2/7

2/7 - 77

Miljöförstörelse i Åtvidaberg

Läste till min förskräckelse måndagsnumret av Correspondenten att det finns planer på att dra en väg rakt igenom Klockarängen i Åtvidaberg. Om dessa planer genomförs så är det rena rama mordet på en fin gammal Åtvidsmiljö.

Breddningen av Järnvägsgatan var, enligt min åsikt, ett miljömord av stort mått. Har inte de kommunalt ansvariga lärt sig något av det misstaget? Av de nya idéerna att döma verkar det inte så.

I dag skall man verkligen vara rädd om de få grönområden som finns kvar i tätorten. Klockarängen är dessutom särskilt genuin. Den förtjänar faktiskt ett bättre öde än att skövlas av motorsågar och grävskopor.

Jag föreslår att kommunens "idémakare" i sådana här sammanhang tar anställning vid domänverket. Där får de med all säkerhet utlopp för sina skövlarinster.

PER LINDBLÖM

Kort från Åtvidaberg

4/7 - 77

Byggplan i Björsäter utvidgas

Byggnadsnämnden i Åtvidaberg har behandlat en skiss till utvidgning av byggplan i Björsäter. Det gäller området vid Tegelsäter. Bl a har man diskuterat olika förslag till väganslutning och olika platser för en frikyrkokolokal. För den sistnämnda föreslås läget närmast infarten till området. Förslaget skall nu närmast revideras och därefter gå ut på nämndremiss.

Vidare har byggnadsnämnden antagit ett förslag till översiktsplan över Björsäters kyrkby. Förslaget har varit utställt utan att några erinringar inkom. Fullmäktige skall nu närmast titta på förslaget innan det går vidare till länsstyrelsen.

Byggnadsnämnden har även diskuterat ett förslag till ändring av stadsplan för kv. Golfbollen i Åtvidaberg. Kvarteret ligger kant i kant med en av golfbanans greener.

Enligt gällande stadsplan ryms fyra rejäla tomter i kvarteret. Nu vill Åtvidabergs byggnadsbyrå ändra på stadsplanen för att få plats med 14 mindre tomter. Men nämnden menar att några av de planerade husen kommer i mycket omedelbar närhet av en green. Man har därför beslutat samråda med markägaren och golfklubben innan man tar slutlig ställning.

Pravda anklagar också kongressen och massmedierna i USA för att pressa fram en ökad amerikansk upprustning.

SLUT PÅ UTSLÄPP

Om anslutning av bebyggelsen på Adelsnäs till Åtvidabergskommunens ledningsnät har överläggningar förts mellan Johan Adelswård och gatuchef Sigvard Persson. Tidigare har från hälsovårdskontoret påtalats det olämpliga i att fastigheternas utsläpp sker i Bysjön. Det handlar om 6-7 fastigheter. Kommunstyrelsen är positiv till att man löser va-frågan på Adelsnäs genom anslutning till kommunens ledningsnät.

ANGELÄGNA

Länsarbetsnämnden har påtalat att den sk objektreserven för beredskapsarbeten särskilt inom va- och anläggningsområdena minskat påtagligt. Dessutom konstaterar man att arbetsmarknadsutsikterna för det kommande vinterhalvåret bedöms kräva fortsatt hög sysselsättningsberedskap. Länsarbetsnämnden har därför begärt att bl a Åtvidabergs kommun kommer med förslag på nya objekt. Ärendet har behandlats av kommunstyrelsen och man har beslutat föra fram följande objekt som mest angelägna: Vattentornet, Edbergafältet, inklusive Templet och Kanontornet, stängsling av Humpa och förbättring av motionsspären.

SKIDOR

Den statistik som Åtvidabergs IF:s skidsektion presenterar i senaste numret av AIF-bladet visar att den gångna skidsäsongen bjöd på många och fina tillfällen till skidåkning. AIF:s skidåkare har i 38 tävlingar tävlingsåkt sammanlagt 5.750 kilometer i 314 starter.

HANTVERKSHUS

Åtvidabergs kommun anhåller om tillstånd att teckna borgen för ett lån på 2.600.00 kronor med en amorteringstid på längst 20 år för det kommunala bolaget AB Åtvidabergs industribyggen som ämnar uppföra en hantverks- och småindustribyggnad på tomtten Släpvagnen 5, Åtvidaberg. Länsstyrelsen anser att kommunens åtgärder att förbättra läget på arbetsmarknaden inom kommunen är angelägna och bör stödjas. Därför tillstyrker länsstyrelsen ansökan.

PENSIONÄRSRESA

Åtvidabergs pensionärsförening har anordnat en utflyktsresa med Västerвик som huvudmål. En båt väntade och tog med de ca 45 resenärerna på en två timmar lång guidning till sjöss. Efter lunch fortsatte man till Horn och tog så småningom vägen via Rimforsa -Brokind -Marmorsgruvan tillbaka till Åtvid. Hela resan företogs för övrigt på små och slingrande vägar. Man gjorde praktiskt taget allt för att undvika allfarvägen. Vidare gynnades man av ett mycket vackert väder. Reseledare var Erik Larsson.

MÄRSÄNGSPLAN

Åtvidabergs byggnadsnämnd har beslutat överlämna ett förslag till byggplan till fullmäktige. Planen gäller område i Märsäng som ligger närmast Grebovägen. Planförslaget som omfattar 24 villatomter har varit utställt till besökande i tre veckor. En del yttranden inkom till nämnden. Bl a ansåg Grebo byalag att man borde flytta på transformatorstationen till annan plats och att det borde anläggas anslutande gång- och cykelvägar

till området. Byggnadsnämnden har beslutat ändra läget för transformatorn och påpekar i övrigt att gång- och cykelvägar kommer att anläggas.

BASTHAGEN

Nästa bostadsområde som skall byggas ut i Åtvidaberg är Basthagen. I det området inräknas Göstas park och ett stort område utmed Slevringevägen i riktning mot Dalgatan. Enligt nuvarande förslag ger området plats för 116 enfamiljshus och skola. Förslaget till plan har nu varit ute på remiss hos nämnder och styrelser. Byggnadsnämnden har tagit del av svaren och uppdragit åt stadsarkitekt Bo Lindén att utarbeta ett slutligt förslag till stadsplan där man tar hänsyn till framförda synpunkter.

UTVIDNING

Ett förslag till utvidgning av industriområdet mellan Linköpingsvägen och gamla järnvägsbanken fram till Sockertoppen har nu antagits av Åtvidabergs byggnadsnämnd. Förslaget skall nu underställas kommunfullmäktige för att slutligen fastställas av länsstyrelsen.

MODELLTEATERN

Omkring 400 personer i alla åldrar besökte Folkparken i Åtvidaberg i förra veckan för att titta på Modellteatern från Eskilstuna. Under rubriken Spektakel för hela familjen två spelades två pjäser. Huvudpersoner var Sigge som inte kunde bli arg och Maja som gömde undan sina problem och därigenom fick ännu värre bekymmer. Vidare bjöds på clownrier, musik och sång. ABF och fritidsnämnden i Åtvidaberg stod för arrangemanget.

FÖ 4/7 77

4/7

Trots ett ihållande regn och kanske inte alltför mycket sömn var humöret på topp även när Örnatta gick mot sitt slut på torsdagsmorgonen

Örnatta i hållande regn avslutade badresor i Åtvid

I hållande regn genomfördes Örnatta i Åtvidaberg. Det är alltså den natt som åtminstone en del av alla de barn som är med på badresorna till Örnbadet tillbringar i tält vid Örn. Örnatta utgör höjdpunkten på de tre veckor som badresorna varar mellan skolavslutning och semestertiden.

Ett 20-tal barn, de flesta flickor, valde att trotsa regn och rusk. Bara någon enstaka ångrade sig och åkte hem. När man på morgonkulan möttes av sol, en uppriskande vind och restaurangpersonal som serverade frukost så var humöret på topp.

Kvällen innan hade man en samling dit ledare och barn också inbjudit föräldrar och syskon. Man spelade fotboll där barnen slog ledarna med 6-2. Om Göran E Karlsson som drillade i pipan hade någon del i slutresultatet diskuteras fortfarande bland ledarna.

Föräldrarna fick sig en omgång i dragkamp. Hur det gick i volleybollen var tveksamt. Så småningom tog man sig kanotledes eller till fots ut till Smultronön för att grilla korv och sjunga med en trubadur som anförare. Den sistnämnda delen fick inställas eftersom det då började regna.

Regnade gjorde det sedan ända till klockan fyra på morgonen. Det kunde så många av lägerdeltagarna intyga att man började undra om sovsäckarna bara var

till för att hålla värmen. Eller hade man sovit också. Fnissningarna som man fick till svar berättade om att man inte låtit regnet förstöra humöret alltför mycket.

På fredagen avslutas badresorna till Örnbadet. I år har omkring 150 barn deltagit på de dagliga utflykterna till Örn där ett tiotals ledare med Elsy Wikberg i spetsen sett till att dagarna fyllts av olika aktiviteter.

Motsvarande badresor för barnen i Hannäs-Falerumsområdet har gått till Domarvik. Dessa tillfällen har utnyttjats av närmare 50 ungdomar.

-erg

Ny tandklinik. I samband med tillbyggnaden av Alléskolan har man även tagit med en tandklinik i beräkningarna. När kommunfullmäktige skulle bevilja projekteringsanslag med 300 000 kr opponerade sig både Arne Johansson (s) och Bengt Persson (fp) mot kliniken. Folk tandvården ska ju få nya lokaler vid torget. Att splittra verksamheten på två ställen måste vara slöseri med pengar, ansåg de båda. Carl-Eric Ahlström (s) anförde att det måste vara fel av kommunen att säga nej till tandkliniken eftersom landstinget framfört önskemål om det. Det blir ju också landstinget som betalar driftkostnaderna för kliniken. Bengt Persson replikerade att för att landstinget planerar galet så ska väl inte kommunen behöva göra samma sak.

FRIDROTTSUNGDOMARNA i Åtvidabergs IF har inlett säsongen övertygande. B1 a har två nya östgötarekord noterats. I kula flickor B har Gunvor Pettersson stött 10.65. Anders Öberg, pojkar B, har underskridit rekordet på 300 m häck två gånger. Det nya rekordet är 43.9. Båda ungdomarna är därmed klara för SM-final i dessa grenar. Gunvor Pettersson är även SM-klar i femkamp. Inom ÅIF har hittills i år inte mindre än 18 nya klubbrekord satts. Av dessa svarar Anders Öberg för fem och Gunvor Pettersson för fem.

ÅTVIDABERG

Oenig byggnadsnämnd: Ristenbyggnad bort

Byggnadsnämnden har beslutat ålägga ägarna till fastigheten Byrum 1:7 i Björsäter att senast till årsskiftet 1977-78 ha tagit bort en byggnad vid sjön Risten i närheten av den kommunala badplatsen. Byggnaden har uppförts utan erforderliga tillstånd i strid med strandskyddsförordningen. Nämnden säger också att även marken skall iordningställas. Till byggnaden har dragits en körväg genom en gruskulle.

Byggnaden uppfördes som ekonomibyggnad förra året. Byggnadsnämnden rådfrågade lantbruksnämnden, som för sin del ansåg att byggnaden inte behövdes för gårdens skötsel. Därefter har byggnadsnämnden och fastighetsägarna brevväxlat med varandra. Bl a har man från ägarehåll begärt att inför nämnden muntligt få redogöra för sina synpunkter. En begäran som avslägs av nämnden. Trots att stadsarkitekten yrkade på bifall.

Nu vill alltså byggnadsnämnden att huset skall bort. D v s majoriteten i nämnden. Mot beslutet reserverade sig moderaten Sven Carlsson som menade att ärendet borde avskrivas.

Flygbesprutningar i Åtvidaberg

Både Åtvidabergs trävaru AB och Gusums bruks AB kommer i början av augusti att låta utföra en hel del flygbesprutningar i skogarna i Åtvidabergs kommun. Sammanlagt kommer ett par hundra hektar skog att besprutas mot lövsly.

Hälsovårdsnämnden har inget att erinra mot de platser som anges i anmälan från de båda skogsbolagen. Nämnden har dock beslutat uppmana bolagen att iakta ett skyddsavstånd på minst 100 m till sjöar och andra vattendrag och till vattentäkter med skyddsområde. Representanter för Åtvidabergs trävaru AB har förklarat sig positiva till att undvika flygbesprutning i de områden i Bersbo där man så småningom ska börja leta efter dricksvatten.

Ansvarsfrihet. Kommunfullmäktige beslutade på torsdagen att bevilja samtliga förvaltningar ansvarsfrihet för 1976. Före beslutet frågade Sven Carlsson (m) om man inte borde bordlägga ärendet tills utredningen om byggnadskontorets rutiner blivit färdig. Revisor Max Svensson menade att den saken är en fråga mellan kommunstyrelsen och dess tjänstemän. Om en kommunal revisor avstyrker ansvarsfrihet så måste han i sin hand ha bevis som leder till skådeståndstalan. Så är nu inte fallet, sade Max Svensson och påpekade att tillstyrkan om ansvarsfrihet står i överensstämmelse med kommunallagen. Därefter beviljades förvaltningarna ansvarsfrihet av kommunfullmäktige.

Rotarystipendium instiftas i Åtvid

Åtvidabergs rotaryklubb beslöt vid sitt årsmöte på fredagen att instifta ett stipendium. Åtvidabergs rotarystipendium. Stipendiet skall utdelas till person eller förening på orten som i sin gärning och verksamhet gör en samhällsgagnande insats i Rotarys anda. Stipendiet skall även kunna lämnas till förverkligandet av idéer och uppslag som väckts inom klubbens ram för samhällets nytta.

Vid årsmötet anslags 1 000 kr. Vidare har man överfört 100 kr från Inner wheel-klubben. Vid val av stipendiat sägs i statuten att icke-rotarian skall ha företräde.

Av verksamhetsberättelsen framgår att Rotaryklubben i Åtvidaberg har 42 medlemmar. Närvaroprocen ten vid klubbens möten uppgick till 70. Man har under året firat 10-årsjubileum.

För verksamhetsåret 1977-78 utsågs följande styrelse: president Tage Hallerström, förste vice president Johan Adelsvärd, andre vice president Lennart Önfelt, sekreterare Assar Holmqvist, förste vice sekreterare Bo Ahlström, andre vice sekreterare Lennart Gustafsson, skattmästare Knut Carlson, klubbmästare Bernt Bergström och past president Ingemar Hultgren.

Bygg flerfamiljshus i Basthagen

För att få en allsidig befolkningssammansättning inom området bör möjligheten att bebygga en del av de planerade villatomterna med hyresfastigheter noga övervägas.

Det skriver sociala centralnämnden i sitt remissvar beträffande förslaget till stadsplan för Basthagenområdet. Enligt förslaget skall 116 småhus uppföras i Göstas park och på den stora ängen utmed Slevringevägen. Några flerfamiljshus har inte byggts i Åtvidaberg sedan husen vid Strandgatan blev färdiga i början av 70-talet. I bostadsbyggnadsprogrammet för den närmaste femårsperioden finns inte ett enda flerfamiljshus inplanerat.

Men nu menar centralnämnden att en sådan åtgärd skulle kunna trygga underlaget till den planerade förskolan och lågstadieskolan. Den befolkning som flyttar in i villor är oftast mera stationär, fortsätter centralnämnden, varför överskottet på barn i området efter några år förvandlas till underskott.

I övrigt är centralnämnden i stort sett positiv till stadsplaneförslaget, även om man anser att området förefaller ganska hårt utnyttjat. Man pekar också på det förhållandet att en lekplats är planerad bara 20 meter från Slevringevägen.

Centralnämnden framhåller också vikten av att området får en samlingslokal och att stor hänsyn tas till handikappades problem.

Fackliga vikarier. Kommunfullmäktige avslög på torsdagen begäran från kulturnämnden om anslag med 2 500 kr. Anslaget skulle användas till att anställa en vikarie under den tid som ordinarie personal ägnar åt fackligt arbete. Men Olof Sandqvist (s) ville inte bara lämna ärendet med det beslutet. Han menade att det verkligen är diskutabelt om en facklig företrädare inte skall ha möjlighet till en vikarie. Annars får han ju mångdubbelt arbete när han kommer tillbaka, eller slutar arbeta fackligt och det kan ju vara svårt nog ändå att rekrytera intresserade till fackliga engagemang. Han menade därför och hade stöd av hela den socialdemokratiska gruppen att dessa principer beaktas i samband med budgetplaneringen för nästa år.

Elevråd får pengar. Långbrottsskolans elevråd hade begärt att skolstyrelsen skulle bevilja rådet bidrag med 1 000 kr per påbörjat hundratal elever. Skolstyrelsen beslutade bevilja bidrag med 200 kr för höstterminen 1977. Bidraget skall användas för att färdigställa ett uppehållsrum för eleverna. Vidare beslutade skolstyrelsen att för elevrådets fria disposition ge Alléskolans elevråd 500 kr, Centralskolans elevråd 400 kr och Långbrottsskolans elevråd 300 kr. Bidragen utgår under 1978.

Black Eagles. En motorcykelklubb har bildats i Åtvidaberg. Ett 20-tal intresserade mötte upp vid det första mötet. Till styrelse utsågs ordförande Kennet Johansson, v ordf Örjan Grip, sekreterare Anna-Karin Johnsson, kassör Sören Hagström och ledamöterna Benny Petersson och Kent Lindberg. Man fastställde klubbens namn till Black Eagles MC. Främst på programmet står nu att försöka finna ett lämpligt klubbhus. För att undvika onödig irritation i centrum söker man nu en stuga en bit utanför samhället. I samarbete med polisen har kontakt tagits med markägare runt samhället.

Tjänsten delas. Sociala centralnämnden har efter samråd i enlighet med medbestämmandelagen beslutat dela tjänsten som barn-tillsynsinspektör på två halvtidstjänster. Det blir dels en halvtidstjänst som barn-tillsynsassistents dels en halvtidstjänst som barn-tillsynsinspektör.

Tillstyrker. Byggnadsnämnden tillstyrker dispens för nybyggnad av fritidshus på fastigheterna Alserum 1:15 och Broddebo 1:3.

"Bör" eller "skall" stor fråga i kf

Ett tiotal inlägg, en votering och tre reservationer gick det åt innan kommunfullmäktige på torsdagen kunde besluta sig för att föreslå en ändring av fem fonder i Grebo. Det gällde syskonen Johan, Emma Sofia, Jenny Amalia och Elfrida Mathilda Jonssons donationsfonder för olika ändamål. Samhällsutvecklingen har ändrat förutsättningarna och behovet av fonderna och en arbetsgrupp har tagit fram förslag till sammanslagning till en enda fond: Syskonen Jonssons från Norrby fond för nytta och välgörande ändamål.

Det var när det gällde sammansättningen av ledamöterna i fondstyrelsen som det skar sig i fullmäktige liksom i kommunstyrelsen och i sociala centralnämnden. Sigvard Önnegren (c) ville nu med instämmande av partikamrater att man skulle byta ut ordet "bör" mot "skall" i följande mening: De ledamöter som utses av kommunstyrelsen bör vara bosatta inom Grebo församling.

Carl-Eric Ahlström (s) menade att det är oerhört liten skillnad mellan de båda orden. Och att det många gånger kan vara praktiskt att kunna välja någon ledamot utifrån. Kanslichef Assar Holmqvist läste högt ur fondbestämmelserna vilka inte lade hinder i vägen för "bör".

Brita Petersson (m) ville å sin sida att styrelsen skulle bestå av sju i stället för sex ledamöter.

Voteringen utföll med 30 röster för "bör" och 12 för "skall". Robert Rydberg (c) och Thyra Andersson (c) reserverade sig mot beslutet. Brita Petersson (m) reserverade sig mot att fullmäktige inte gick på hennes linje.

Tillsatt tjänst. Byggnadsnämnden har beslutat utse Krister Nilsson, Åtvidaberg, på den ledigförklarade tjänsten som mättningsbiträde på mättningskontoret.

Trivselklubben Vi reser anordnade på lördagen en utflyktsresa med Valö som resmål. Trots det ihållande regnet blev resan trivsam där man åkte genom det sommarfagra landskapet. Hemresan gick över Björkfors och Dalhem. För den musikaliska underhållningen svarade Ann Hagman på dragspel. Robert och Greta Ekström svarade för arrangementet som lockat ett 50-tal deltagare.

4/7

Människor och djur bör sluta dricka Bersbovattnet

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg har beslutat uppmana befolkningen i Bersbo gruv-samhälle norr om Åtvidaberg att sluta använda Bersbovatten som dricksvatten. Anledningen är att vattnet innehåller en hel del tungmetaller bl a stora halter av den giftiga kadmiummetallen.

Hälsovårdsnämndens uppmaning, som är att betrakta som närmast intill ett förbud, gäller både människor och djur i området. Dessutom rekommenderas befolkningen att inte använda vattnet att bevattna grönsaksodlingar med.

Detta är alltså det direkta resultatet av den rapport som geologen Ulf Qvarfort presenterade för en tid sedan. Han fann att stora mängder kadmium, bly och zink varje år lakades ut ur de väldiga

varphögarna runt gruvhålen i Bersbo. Den närbelägna Gruvsjön var med sitt låga pH-värde mer att likna vid en bassäng med svavelsyra än en sjö. Bl a därifrån hämtar hushåll sitt vatten.

Av undersökningen framgick också att urlakningen inte inskränkte sig till Gruvsjön utan att också andra vattensystem drabbats. Ulf Qvarfort konstaterade att åtgärder måste sättas in för att klara exempelvis sjön Risten.

Länsstyrelsen inkopplad

Hälsovårdsnämnden beslutade nu att överlämna åtgärdsfrågan till länsstyrelsen. För att förhindra fortsatta utsläpp från varphögarna kan man gå tillväga på olika sätt. Ett är att leda allt vatten från gruvområdet till en kalkningsbassäng. Man kan också minska vittringen i varpen genom att täcka högarna med jord och få igång växtligheten ovanpå. Den tredje metoden är att helt enkelt köra bort varphögarna.

Länsstyrelsen har redan meddelat att man kommer att begära

statliga medel för att lösa problemet något av de tre alternativen.

Provboringar

Slutligen har hälsovårdsnämnden för avsikt att höra om Åtvidabergs kommun är intresserad av att medverka till att lösa dricksvattenfrågan i Bersbo. Först och främst gäller det att komma igång med probborringar.

För närvarande är ett tiotal permanent boende personer beroende av vattnet som tyvärr innehåller stora mängder kadmium. De flesta försöker nu på ett eller annat sätt själva hämta dricksvatten på annat håll. Vidare bebos gruvbyn vid den här årstiden av många sommargäster. Kadmiumbemängt vatten ges till ett par hundra djur.

Man har tidigare gjort noggranna undersökningar på både människor och djur i området. Några alarmerande mängder kadmium fann man dock inte vare sig hos människor eller djur.

CHRISTER BERG

Åtvids ungdomar på golf

Slätterfolket, tio man och en kvinna, tar en kort vilopaus vid minnesstenen medan hemmännen bryner sina redskap

Under en veckas tid har närmare femton ungdomar från Åtvidabergs golfklubb deltagit i ett golfläger i Eksjö. Det har varit en intensiv vecka med lektioner och träning mest hela tiden. Ungdomsläget är en relativt ny satsning av golfklubben i Åtvidaberg. Det här var andra året som man gjorde en satsning på de mest lovande ungdomarna i åldern 12-17 år.

I år medföljde Gun-Britt Delbom och Georg Möller som ledare. För drillen på golfbanan utanför Eksjö svarade även i år David Nicholson.

Golfklubben räknar med att även i fortsättningen kunna skicka åtminstone en grupp ungdomar på en sådan här intensivvecka. Dels betyder det fin stimulans för dem och dels är det viktigt att de rätta grundmomenten lärs in så tidigt som möjligt.

Fot- och vristskador av platåträskor

Skolläkaren Bengt Linder i Åtvidaberg säger i sin rapport om elevhälsovården för det gångna läsåret att det tilltagande bruket av modeflugan platåträskor har medfört ett ökat antal fot- och vristskador. Skorna är helt felaktigt konstruerade, menar han, och tycker det är egendomligt att propagandan mot dem inte är större. Bruket av platåträskor förekommer bland i elever i alla stadier.

Skolläkaren påpekar också att man under läsåret kunnat konstatera att antalet elever med anpassningssvårigheter i och utanför skolan ökat. Detta har medfört en ökad belastning på arbetet. Ur elevvårdssynpunkt är det angeläget att resurser finns för dessa elever. Men på Alléskolan är resurserna i dag otillräckliga.

Beträffande Centralskolan noterar Bengt Linder att föregående års önskemål om bättre förhållanden i Gamla gymnastiken kvarstår. Inte heller har elevtoaletterna åtgärdats.

Slutligen framhåller skolläkaren att psykosomatiska sjukdomar tenderar att sprida sig allt längre ner i åldrarna bland eleverna. Bakgrunden till detta kan vara hela samhällsutvecklingen, menar Bengt Linder.

Skolstyrelsen har behandlat rapporten och bl a hos skolstyrelsen i Linköping beslutat begära medel för specialundervisning i Åtvidaberg. I kommunen vistas tidigare Linköpings elever som kräver stor del av de specialundervisningsresurser man i Åtvid har tillgång till.

Fosterlandsstiftelsen hade under veckoslutet två välbesökta möten. På lördagen hölls missionsauktion i Fölltorps skola. Trots det dåliga vädret var den gamla skolsalen packad med folk. Pastor Elof Forsberg, Askersund, inledde med en andaktsstund. Därefter vidtog auktionen och Allan Roseberg från Grebo höll i klubban och såg till att det blev fart på budgivningen. Kvällen inbringade drygt 4 000 kr. På söndagen hölls missionsmöte i Fröjerums missionshus. Det välbesökta mötet leddes av Erik Nilsson och predikan hölls av pastor Elof Forsberg. Sång utfördes av familjen Gunnar Lind från Grebo. Missionskollekten inbringade 570 kr.

O-ligan startar

Nu börjar det dra ihop sig till OK Ekens årliga orienteringstävling O-ligan. De tävlande delas in i sexmannalag på så sätt att man försöker få så jämn spridning som möjligt i de olika lagen. Beroende på gruppindelning springer de tävlande på olika banlängder från 3,5 till 5,5 km. Dessutom finns en bana för nybörjare på 2 km med lätta kontroller.

Hittills har över 70 löpare anmält sig till O-ligan. Tre av de fyra deltagarna går på Humpabladet, medan den avslutande orienteringen springs på det nyritade Långbrottskolebladet. Det blir den 23 augusti då man efteråt samlas till stor prisutdelning.

Religiös ljudvolym. Hälsovårdsnämnden i Åtvid har tillstyrkt en ansökan från Smyrnaförsamlingen om att få ha tältmöten på gräsplanen vid Alléskolan. Förutsättningen är dock att ljudvolymen från tältets förstärkaranläggning inte överskrider 85 decibel A.

Köper en båt. Hälsovårdsnämnden har beslutat inköpa en mindre plastbåt med motor, flytvästar och trailer. Båten behövs för att underlätta möjligheterna att ta alla de vattenprover som är nödvändiga.

75 år före stationsmästaren Robert Ekström, Åtvidaberg. Han är född i Tuna i Småland. Redan som ung började han inom järnvägen. 1919 anställdes han som elev vid Norsholms-Västerviks-Hultfreds järnväg. Åren 1924-32 bodde han i Ventzelholm, där han arbetade på Vimmerby-Ydre järnväg, bl a som konduktör och stationsmästare. Därefter flyttade han till Spängnäs, där han innehade olika befattningar, bl a som vikarierande stationsföreståndare. 1943 bosatte han sig i Åtvidaberg, där han sedan verkade fram till pensioneringen 1965. Han har erhållit Kungliga patriotiska sällskapets medalj för långvarig och trogen tjänst och även vid SJ:s 100-årsjubileum medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst. För trafikvärvning inom tjänsten har han fått belöningar. I över 50 år har han tillhört Järnvägsmännens helnykterhetsförbund. Efter pensionen bildade han Trivselklubben Vi reser och han är fortfarande efter elva år dess ordförande.

Facit säger upp avtal. Facit har sagt upp sitt avtal från hösten 1965 rörande inbyggd gymnasieskola. Uppsägningen träder i kraft för de elever som skulle sökt för intagning hösten 1978. För de elever som antagits 1977 och tidigare gäller avtalet tills eleverna fullföljt skolan. Skolstyrelsen har godkänt uppsägningen.

Potatisfråga. Skolrådet på Centralskolan har hos skolstyrelsen begärt att mellanstadiet skall serveras oskalad potatis och att lågstadieleverna skall få sin potatis skalad. Skolstyrelsen har ännu inte tagit ställning till frågan. Först skall man höra vilka synpunkter Centralskolans personalkollegium har.

Musikskolan. Till den utredningskommitté som så småningom skall titta på organisationsformerna för den kommunala musikskolan har skolstyrelsen från sin sida utsett Roland Johansson, Karl-Erik Björk och Ann-Sophie Söderberg.

Ordförande tar emot. Sociala centralnämndens ordförande kommer i framtiden att vara anträffbar för allmänheten på bestämda tider. Mottagningen kommer att hållas öppen under en timmes tid nästan varje tisdag.

Extra arvode utgår motsvarande lönegrad K 37.

Julipokalen Björsätters

Björsätters SK tog själva första inteckningen i sin nya pokalturnering — Julipokalen för damer. I finalen utspelades Örtomta med 6-1 och dessförinnan hade Grebo besegrats med 5-3 efter straffläggning. Örtomta slog i sin semifinal Norsholm med 6-0. Turneringens mest framstående spelare var Marita Wärnelius, Asta Jonsson, Pia Dahlberg och Jeanette Samuelsson i hemmalaget samt Örtomtas målvakt Lisbeth Karlsson.

Skolbesvär. Skolstyrelsen har nu yttrat sig över de besvär som anförts över skolstyrelsens beslut att ge Göran Gustafsson förord till den lediga tjänsten som studierektor vid Alléskolan. Vid valet av person var som bekant inte skolstyrelsen enig. De borgerliga ledamöterna ville ha en annan kandidat på första plats. Nu säger skolstyrelsen i sitt yttrande att medbestämmandelagens anvisningar har följts. Förhandlingar har förts om ledigförklarande och information om ansökningar har lämnats. Man hänvisar till de motiveringar för förord som tidigare avgivits. Slutligen har man nu även till länsstyrelsen översänt samtliga handlingar angående de borgerliga ledamöternas man.

Skolgårdskartor. Skolstyrelsen har beslutat ge OK Eken 1 500 kr i bidrag för framställning av skolgårdskartor i Grebo, Björsäter och Falerum.

En trafikolycka inträffade natten till tisdagen på Häckelövägen, dvs på baksidan av Facits industriområde. En yngre bilförare från Åtvidaberg missade när han skulle köra över bron på vägen. När polis och ambulans kom till platsen kunde man först inte finna föraren. Denne dök så småningom fram ur ett dike och fördes därefter till regionsjukhuset i Linköping för vård och blodprovskontroll. Inte minst på grund av sitt betedande misstänktes han för rattonykterhet.

Sommarmusik. Kvällens program i serien Sommarmusik i Åtvids kyrkor upptar i huvudsak svensk kyrkomusik för orgel och sopran. Diplomorganist Ralph Gustavsson från Norrköping kommer att spela i huvudsak modern svensk orgelmusik. Sångpedagog Birgitta Berg, Danderyd, sjunger svenska tonsättningar. För arrangementet som äger rum i Stora kyrkan svarar SKS och Åtvids församling.

Påpekande. Byggnadsnämnden har avslagit en ansökan från Åtvidabergs byggnadsbyrå om byggnadslov för fem parhus i kv Godtemplaren. Orsaken till avslaget är att fastighetsbildningen inte är klar. Nämnden har delegerat beslutanderätten till stadsarkitekt Bo Lindén. Byggnadsnämnden gör också det påpekandet att den angivna isoleringstjockleken i byggnaderna inte uppfyller de krav som gäller från halvårsskiftet i år. Men genom att ansökan inlämnats före detta datum utgör detta förhållande inget hinder för byggnadslov.

Huvudlärare. Från halvårsskiftet har följande huvudlärartjänster tillsatts: specialundervisning på lågstadiet Karin Johnson, specialundervisning på mellanstadiet Ingrid Granlund, specialundervisning på lågstadiet i Björsäter och Grebo Ulla Bertilsson och specialundervisning på mellanstadiet i Björsäter och Grebo Monika Asklov.

Förtur. Kommunstyrelsen har beviljat den nyanställda driftingenjören vid gatukontoret förtur i den kommunala tomtkön.

Familjen Andersson pappa Lennart, Niklas, mamma Astrid och Johan har nu gjort sitt andra Virkenläger. Lovorden och superlativen beträffande natur, utformning och ledare är många

Vildmarksläger för familjer i Friluftsförbundet Virken

Virken 77 är namnet på en lägerverksamhet som Friluftsförbundet östgötadistrikt anordnat vid sjön Horsfjärden utanför Åtvidaberg. Det är femte året som ett Virkenläger arrangerats. Det är fjärde gången som man håller till vid Horsfjärden. Det är tredje året som man haft med Familje-Virken, en ovanlig lägerform. Det är andra året som familjen Andersson från Kolmården är med. Det är första året som man haft norskt studiebesök från Norges motsvarighet till vårt svenska Friluftsförbundet.

Det var alltså 1973 som den första Virkenexpeditionen utrustades. Ett Virkenläger kan enklast beskrivas som en kortare lägerskola för ungdomar. En lägerskola med många primitiva inslag. Under alla fem åren har man haft Lill-Virken för pojkar och flickor i åldern 10-11 år och Stor-Virken för ungdomar i åldern 12-13 år.

□□ FAMILJE-VIRKEN

För tre år sedan kom Friluftsförbundets leading lady i Åtvidaberg Pia Söderberg på att man skulle kunna ha en Familje-Virken. Ett vildmarksläger för de verkliga nybörjarna. Givetvis blev också Familje-Virken en framgång. Precis som småvirkarna. Det hinner som regel inte gå många dagar efter att Virkenlägren annonserats ut som de är fullbelagda. Plus att man har massor av folk på kölistor.

Virken hit och Virken dit. Det har varit väldigt mycket Virken i texten. Men vad är det?

Virken är en av de över 250 sjöar som finns i Åtvidabergs kommun. Vid just Virken hade Friluftsförbundet hittat en perfekt plats för ett vildmarksläger. Allt var rekognoserat och klart inför sommaren när man plötsligt satte igång att bygga en järnväg på just den plats som valts ut.

Men vid det här laget var namnet Virken så inkört. Man hade tryckt upp namnet på tröjor, papper osv. Det var bara att leta upp ett nytt ställe. Något som inte är

särskilt svårt i Åtvid där det finns gott om vildmark och sjöar. Man fann sjön Horsfjärden. Högst upp på en slänt på andra sidan kommungränsen har man sina bopälar för fjärde gången.

□□ FRÅN BODEN I NORR

Årets upplaga av Lill-Virken samlade över 30 pojkar och flickor i åldern 10-11 år. De kom från Boden i norr till Helsingborg i söder. Så snart man tagit avsked av föräldrar och anhöriga delades ungdomarna in två och två. Tälten restes och den stora invigningen vidtog. Därefter följde fem intensiva dagar.

I Virkenlägren ägnar man två dagar till att gå igenom orientering, kanotning, sjukvård, huggsåga-bygga, utrustning och primitiv matlagning. Maten får deltagarna laga själva. De får själva ta hand om disk, hålla rent och snyggt omkring sig osv.

Därpå följer två dagar med expeditioner per kanot på sjön Virken. Den sista dagen går i regel åt till att packa och städa innan det är dags för hemfärd.

□□ DÖDEN I GRYTAN

Stor-Virken som också har plats för över 30 deltagare har ungefär samma uppbyggnad. Men här ställs det lite större krav på ungdomarna. Kanotturen kombineras dessutom med en övernattningsövning. Man har förstås ett tufft namn på den delen av lägret — Expedition Överleva. I den ingår också Döden i grytan. Dvs här

gäller det att klara sig på det som naturen har att bjuda i form av svinmällesoppa, maskrosgratäng och blomte.

Så här långt är det väl inget ovanligt med Friluftsförbundets läger, men i nästa moment är östgötadistriktet mera exklusivt. Det gäller familje-Virken. Under en knapp veckas tid skall mamma, pappa och barn umgås under primitiva förhållanden. De deltagande familjerna, ett tiotal, brukar normalt inte ha särskilt stor erfarenhet av detta sätt att leva. I de fall familjerna saknar utrustning brukar det gå bra att få låna av Friluftsförbundet.

Familje-Virken är upplagd på samma sätt som de andra "virkarna". Introduktionsdag, instruktionsdagar, expeditjonsdagar med övernattningsövning och avslutning.

□□ DÅLIGT VÅDER

De båda ledarna Christina Henriksson och Thomas Wallin berättar om en del av de vedermödor som kan drabba familjerna. Bara

7/7
detta med vädret borde kunna vara påfrestande. Varje Familje-Virken har nämligen haft dåligt väder. Något som ställer rätt stora krav på familjer utan vana vid lägerliv. Tänk bara att ta hand om tre ungar i tält när allt är blött och alla är frusna och hungriga.

Men det här är ändå en underbar lägerform, menar Lennart och Astrid Andersson från Kolmården. Litet regn får man väl tåla och det regnar ju inte jämt. Det kan också vara vackert och soligt som i dag. Då är det fantastiskt fint här. Att paddla ut i kanoten och leta reda på ett ställe att övernattna. Att plocka ihop blomblad till sitt eget te. Det är avstressande som inget annat även om den här veckan kan vara jobbig tidvis.

Där lämnade vi Familje-Virken åt sitt öde uppe på höjden bland mognande smultron med den vikeriska Horsfjärden som effektiv bakgrund. Där en del höll på att rensa maskrosor till en smaskig gratäng. Där ingredienserna till svinmällesoppa låg klara. Där älgörtsteet puttrade. Där man blickade ut över sjön för att om

möjligt få syn på de familjer som per kanot väntades "hem".

CHRISTER BERG

Christina Henriksson och Thomas Wallin har varit med som ledare på nästan varje Virkenläger. Gemenskapen och förmånen att få syssla med det man är intresserad av gör att man fortsätter efter år, säger de

Falerumsfesten för 56:e gången

På lördag är det dags för den 56:e Falerumsfesten. Ändå sedan Falerum IF bildades 1921 har man varje sommar anordnat festligheter. Förr varade arrangemangen i tre dagar. Nu inskränker man sig till en enda. Men vilken dag!

Man börjar någon gång tidigt på eftermiddagen med en super star-tävling. Det blir tremannalag från Falerum, Tyllinge, Storsjön och Hannås som utkämpar en strid i så ädla sporter som skidåkning (!), säcklöpning, spikislagning osv.

Därpå följer dagens stora begivenhet. Arrangörerna har lyckats engagera Linköpingsflickorna Fyra stolar. Trots att gruppen redan har två engagemang den dagen ställer de också upp för Falerums IF.

Därefter tas scenen i besittning av de inte fullt så namnkunniga åtvidabergarna i One wheel bicycle drivers som ger en uppvisning i konsten att cykla på enhjulningar.

I flera veckor har frivilliga medlemmar i idrottsföreningen med Åke Bergström och Peter Ohlin i spetsen jobbat med förberedelserna. För det här är det evenemang som finansierar största delen av klubbens verksamhet.

Framåt höstkanten avgörs riksgymnastmesterskapet i orientering i Åtvidabergsterrängen. Det har redan börjat sätta sina spår i skog och mark runt samhället. Under juli och augusti väntas över 200 ungdomar och ledare besöka Åtvidaberg för att bekanta sig med terrängen som väl inte hör till den mest lättsprungna. I dagarna befinner sig en grupp ungdomar från nordligaste delen av Sverige i Åtvidaberg. Senare i sommar kommer unga orienterare både från Halland och Gotland.

12 ÖC fredag 8 juli 1977

Kommunala vattentäkter kartläggs under sommaren

Nu skall Sverige kartläggas med avseende på vattenförekomst i jordlager och i berggrunden. Det statliga verket Sveriges geologiska undersökningar (SGU) med statsgeolog Jan Pousette som ansvarig projektledare utarbetar under sommaren rutinerna för hur man skall samla in alla erforderliga uppgifter om hur man sedan skall presentera dem. På fackspråket kallas det hydrogeologisk försökskartering.

Ett tiotal geologer kommer i sommar att studera en rad kommuner i främst södra och östra delarna av Sverige. I början av veckan besöktes Åtvidaberg av geologerna Stephan Sundström och Tonny Schöön. Under ett par dagars tid gick man igenom mängder av kommunala handlingar. Man gjorde också en rundresa i kommunen till de kommunala vattentäkterna.

Hela Sverige

Stephan Sundström förklarar att avsikten är att man så småningom skall försöka kartlägga grundvattenförekomsterna i stort sett hela Sverige. Främst intresserar man sig för de kommunala vattentäkterna.

På kartor ritas dessa in tillsammans med uppgifter om skyddsområden, var inpumpningen sker, om det är grundvattentäkt eller ytvattentäkt, var sotpiparna är belägna. Grusåsar markeras, liksom sjöar och större vägar. Vidare skall man undersöka vattnets beskaffenhet och vilken kapacitet vattentäkten har.

Kartor

När hydrogeologerna så småningom samlat in alla sina uppgifter skall dessa överföras på kartor. Kartorna trycks sedan upp länsvis.

I färdigt skick kommer sådana kartor med uppgifter om grundvattenförhållanden att kunna vara till stor nytta för planerare i samhället. När stora sotpipar planeras så bör man lämpligen titta på kartan så att man t ex inte gör samma misstag som de styrande gjorde i en Skånekommun. Där ligger den stora sotpipen bara några hundra meter från

Hälsovårdsnämndens ordförande i Åtvidaberg Lars Nestor (t v) hälsovårdsinspektör Lars Laager, gatuchef Sigvard Persson, geologerna Stephan Sundström och Tonny Schöön. Kvintetten på besök vid infiltrationsanläggningen vid sjön Örn, varifrån Åtvidaberg förses med dricksvatten

den kommunala huvudvattentäkten.

Avslöjar

En annan funktion som kartorna kommer att kunna få är den avslöjande. Under arbetets gång kommer man sannolikt, säger Stephan Sundström, att upptäcka många brister. Hur skyddsområ-

den kanske saknas. Eller hur kommunala vattenverk ligger alldeles för nära stora vägar. Eller hur man på bästa sätt skulle kunna få ett kvalitetsmässigt mycket bättre vatten på nära håll. Sådana här saker ser vi exempel på nästan varje dag, säger Stephan Sundström.

CHRISTER BERG

Vändning i Åtvidaberg? Befolkningen ökar igen

Kommunens egna prognoser beträffande antalet invånare i Åtvidaberg har visat sig bättre än länsstyrelsens. Det framgår av statistiken vid halvårsskiftet. Undder en följd av år på 70-talet har folkmängden i kommunen, fränsett Grebo församling, stadigt minskat. Enligt länsstyrelsens prognoser skulle den trenden hålla i sig långt in på 80-talet. I kommunen har man haft en annan uppfattning.

Under första halvåret har således antalet invånare i hela Åtvidabergs kommun ökat med 28 personer till 12 921. Avtappningen från tätorten är den minsta på mången god dag eller bara sex personer. Under 1976 kan som jämförelse nämnas att Åtvids församling minskade med nära 100 personer.

Den del av kommunen som är expansiv och har så varit under hela 70-talet är Grebo, dryga milen mot Linköping. Hittills i år har Grebo ökat med 58 personer till 1 029. Ökningen beror till största delen på inflyttning i villaområden.

Vidare kan man i kommunen nu också notera ett visst födelseöverskott. Hittills har 75 barn fötts i kommunen. Antalet avlidna uppgår till 66. Likaså har fler, dvs 19 personer, flyttat till kommunen

än från. Siffrorna för de olika församlingarna i kommunen är följande:

Åtvidaberg 9 249 (-6), födda 48, avlidna 43, inflyttade 150 och utflyttade 161.

Grebo 1 029 (+58), födda 13, avlidna 3, inflyttade 64, utflyttade 16.

Björnsäter 712 (-5), födda 6, avlidna 2, inflyttade 11, utflyttade 20.

Värna 200 (+2), födda 0, avlidna 0, inflyttade 6, utflyttade 4.

Yxnerum 218 (+1), födda 2, avlidna 1, inflyttade 1, utflyttade 1.

Gårdserum 879 (-18), födda 3, avlidna 10, inflyttade 17, utflyttade 28.

Hannäs 635 (-4), födda 3, avlidna 7, inflyttade 13, utflyttade 13.

CHRISTER BERG

Åtvidaberg

Tjänligt i Bysjön. Tidigare badvattenprov vid badplatsen på Kanonkullen vid Bysjön har visat att vattnet fick betyget "med tvekan tjänligt". Nya prov har tagits. Vid det senaste provtagningsstillfället var värdena sådana att vattnet kunde bedömas med högsta betyget — tjänligt. Därmed har samtliga kommunalt skötta badplatser i kommunen samma höga betyg. Ytterligare provtagning kommer att ske. Värdena för Bysjön var: 17 termostabila och 550 koliforma bakterier per 100 milliliter. Det kan jämföras med det senaste provet vid Örn: Mindre än 2 termostabila och 23 koliforma bakterier. Vid Örn är vattnet fullt drickbart.

Sparkad på näsan blev en Åtvidabergsbo natten till torsdagen av en kamrat. Händelsen inträffade i en lägenhet där man under kvällens lopp förtärt en del sprit. Mannen fördes till regionsjukhuset i Linköping för att få sin spräckta näsa omsedd. Självt avstår han från att anmäla sin kamrat för misshandel.

8/7

ÅTVIDABERG

212 arbetssökande i Åtvidaberg

Vid månadsskiftet juni/juli uppgick antalet arbetssökande vid arbetsförmedlingen i Åtvidaberg till 212 personer. Det är en ökning med 11 jämfört med statistiken månaden innan. En relativt måttlig ökning men ändå en fortsättning på den trend som man haft under försommaren. Av de arbetssökande hade 104 personer vid räkningstillfället inte någon sysselsättning. 32 personer hade tillfälligt arbete och lika många hade fast jobb men sökte något

nytt. Dessutom var 44 sysselsatta i beredskapsarbete.

Kvinnorna dominerar bland de arbetssökande. Antalet kvinnor uppgår till 125. Om man tittar närmare, på åldersfördelningen så visar det sig att hälften av alla registrerade är yngre än 25 år. 24 personer är 55 år eller äldre.

Antalet lediga platser vid månadens slut uppgick till 23. I nästan samtliga fall kräver arbetsgivaren någon form av yrkesutbildning och yrkesvana.

Av de omkring 80 ungdomar som sökt någon form av feriearbete har man lyckats ordna längre eller kortare vikariat för ett 30-tal. Svårast har det varit att placera ungdomar under 18 år.

Ålderdomshemmen. I mitten på juni fanns det sammanlagt bara tre lediga platser på ålderdomshemmen i Åtvidaberg. Samtliga på Östergården. Sammanlagt finns det 129 ålderdomshemsplatser i Åtvidaberg. Av dessa finns det 83 på Östergården, 9 på Hannäsgården, 13 i Gårdserum, 12 i Grebo och 12 på Ekgården i Björnsäter.

Inbrott. Växelpengar och varor till ett värde av ca 1 500 kr blev bytet vid ett inbrott i Texacomacken på Söderleden natten till fredagen. Tjuven eller tjuvarna hade berett sig tillträde till lokalerna genom att bryta upp en dörr till den intilliggande verkstaden. Där vittjades växelkassan på en mindre summa pengar. Man tog sig sedan vidare till bensinstationen och tog där hand om växelkassan, som var på ca 600 kr, och likaså stals cigaretter och ett 20-tal kassetband.

9/7

Årstiderna på flöjt

Det har kommit ut en ny inspelning av Vivaldis De fyra årstiderna (RCA). Inspelningen är okonventionell i så måtto att en flöjtist ersätter violinisten i solistpartierna. För den sanne puritanen är väl ett sådant byte i det närmaste att betrakta som ett helgerån. Nog är det i många fall mer än vällovligt att man söker spela ett musikstycke just så som kompositören tänkt sig det.

Men i det här fallet får man vara tacksam att arrangören och flöjtisten James Galway tagit steget fullt ut och spelat in sin version av De fyra årstiderna. Resultatet är nämligen magnifikt.

James Galway själv anser att han spelar mycket mera likt ett stråkinstrument än en träblåsare. Dessutom menar han att det inte spelar så stor roll vilket instrument som används. Visserligen har man inga bevis för att Vivaldi skrev Årstiderna för något annat instrument än fiol, men å andra sidan vet man att knappast någon av kompositörerna på 1700-talet tog så allvarligt på det där med autenticiteten.

Resultatet har blivit en Vivaldi-tolkning, som får betecknas som enastående vacker och frisk.

CHRISTER BERG

Åtvidaberg

Underhåll på ålderdomshem. Sociala centralnämnden har föreslagit att man nästa år får anslag med 130 000 kr för underhåll av ålderdomshemmen i kommunen. Största delen av dessa pengar avses användas på de tämligen hårt slitna ålderdomshemmen i Hannäs och Gårdserum. Här tänker man sig satsa 45 000 kr på var och en av fastigheterna och huvudsakligen använda pengarna till tapeter och målning. Vidare tänker sociala centralnämnden, om förslaget går igenom, avsätta 10 000 kr i underhåll på ålderdomshemmen i Grebo och Björsäter och slutligen 20 000 kr på Östergården.

Sommarmusik. Musikstunderna i Åtvidabergs kyrkor fortsätter på onsdag med en konsert i gamla kyrkan. För programmet den här gången svarar musiklärarna Arne Gustafsson, flöjt, och Håkan Larsson, flöjt, och de musikhögskolestuderande Ann-Christin Möller, altfiol, och Britta Kindesjö, cello. De kommer att framföra verk av den store Johan Sebastian Bachs son Johan Christian, även kallad London-Bach.

5:18 för en måltid. I Aliéskolan tillagas skolmaten för alla de elever som går i Åtvid, Björsäter, Grebo och Forsaström. Under läsåret 1975/76 tillagades i det köket närmare 300 000 portioner till en kostnad av drygt 1,5 miljoner kr. För delat per portion blir det 5 kr och 18 öre. I Falerums skola och skolan i Hannäs har man egna små kök. Här serverades under samma tid 18 500 portioner, vilket kostade 121 000 kr. För delat per portion blir det 6:56. Men maten blir dyrare. Under kalenderåret 1978 beräknas hela kostnaden för skolmåltiderna uppgå till över 2,1 miljoner kr. I sina kommentarer till sitt statförslag säger skolstyrelsen att skolmåltiderna avses täcka en tredjedel av elevernas näringsbehov. Vidare skall måltiderna bidra till att grundlägga goda matvanor. Så långt som möjligt bör måltidsstunderna vara ett avkopplande och trivsamt avbrott i skolarbetet.

Mer hemhjälp. I förslaget till utgifter och inkomster för nästa år har sociala centralnämnden beslutat begära över 1,3 miljoner kr för den kommunala hemhjälpen. Därmed skulle man kunna öka det totala antalet hemhjälpstimmar under ett år med 1 100 timmar till 55 100.

Antalet elever ökar. När skolan börjar i höst kommer antalet elever i Åtvidaberg att uppgå till 1 827. Det är en ökning med 20 jämfört med hur många som började i höstas. Man kan konstatera att på lågstadiet minskar antalet elever med 24 till 586 medan antalet ökar i mellan- och högstadierna. Eleverna tas om hand av 140 lärare.

Åtvidaberg

Skolans utgifter för 1978 beräknas bli 23,5 miljoner

Skolstyrelsen i Åtvidaberg har antagit ett förslag till budget för 1978 som upptar driftkostnader på drygt 23,5 miljoner kr. Om förslaget går igenom utan prutningar innebär det en ökning jämfört med årets stat på 2,3 miljoner. Den allra största posten är lönerna till lärarna. Sammanlagt skall de omkring 140 lärarna i grundskolan ha nära 10,4 miljoner kr.

Löner till vaktmästare och skåderskor i kommunens skolor beräknas nästa år kosta 968 000 kr. Skolmaten är en dryg utgiftspost. Att ge de drygt 1 800 eleverna mat kommer att kosta över 2,1 miljoner.

Likaså kostar det en del pengar att skjutsa barnen till sin skola. Nästa år har man kalkylerat med 960 000 kr. Skolhälsovården belastar utgiftskontot med 306 000 kr.

Skolbiblioteksverksamheten har beräknats till 69 000 kr, skolkonserter till 13 000, psykolog-, kurators- och SYO-verksamheten till 188 000 och ersättning till andra kommuner där Åtvidabergs ungdomar går i skola nära 1,3 miljoner kr. För att bara ta några exempel i högen.

På inkomstsidan har man räknat med närmare 12 miljoner varav 11 miljoner i statsbidrag. Skolstyrelsens nettoutgifter nästa år kommer, om inga siffror ändras, att bli drygt 11 miljoner.

Byggnadsnämndens statförslag är på 950 000

Byggnadsnämndens förslag till budget för nästa år upptar beräknade utgifter till ett belopp av 950 000 kr. Jämfört med årets stat är det en ökning med 113 000 kr. För över hälften av driftkostnaderna, eller 558 000 kr, svarar gatukontorets mättningsavdelning.

Vidare finns i staten upptaget 110 000 kr för planarbeten i olika områden i kommunen. I Björsäter ska den äldre byggnadsplanen revideras och detaljplanarbetet fortsätter i Grebo. I Åtvid fullföljs planarbetet med Centrum och med det centrala industriområdet.

På inkomstsidan finns upptaget 115 000 kr som ersättning för ritningsgranskning och 180 000 i mättningsavgifter.

11/7

"Det nyjazzte"

Det nyjazzte från Göteborg (CAP) heter en skiva, som Rikskonserter givit ut. Här presenteras fyra olika jazzgrupper med inspelningar från 1975-77. Den som föredrar konventionell jazz behöver inte lägga ut några pengar på den här plattan. För här handlar det om s k medveten jazz. I ett fall talar man rent av om en reaktion mot mycket av dagens polerade superproffsiga plastmusik. Men reaktionen blir för den sakens skull inte mera njutbar.

Följande grupper är företrädda: Mount Everest, Mwendo Dawa, Opposite Corner och Soffgruppen. Opposite Corner har tidigare gjort en Caprice-inspelning. Den var ett par klasser bättre. Soffgruppens fjorton och en halv minuter långa improvisationer var långtråkiga. Mwendo Dawas Microsvit är gruppens första framträdande på skiva. Mest intressant är den rytmiska gruppen Mount Everest, som på den här ger prov på gediget jazzkunnande.

Slutligen kan man konstatera att Rikskonserterns grammfonolog tydligt alldeles förblindats av jazzen i Göteborg. På kort tid har man givit ut tre skivor från den västkustska jazzmetropolen. Nu är det hög tid att man ser sig om på andra orter i landet. Det spelas faktiskt bra jazz även på andra håll.

CHRISTER BERG

ÖSTGÖTA CORRESPONDENTEN

ONSDAG 13 JULI 1977

Sju gamla amerikanare, direktimporterade från Kalifornien, har åtvidabergaren Sivert Andersson i sitt stall. Därbland en Chevrolet 57:a som varit med i filmen Sista natten med gänget och en Cadillac som sannolikt är enda exemplaret i Sverige

Dollargrinens tid inte förbi Många finns i Åtvidaberg

En viss uppmärksamhet väcker han onekligen där han åker fram — Sivert Andersson från Åtvidaberg. Det han väcker uppmärksamhet med är gamla amerikanare, typ dollargrin.

För i dag när bilarna blir allt mindre och robustare hör det minsann inte till vanligheterna att se folk åka omkring i en åt-

skilliga meter lång Cadillac med jättefenor, 40-tals-ford eller 50-tals-Chevrolet med så mycket krom att solglasögon rekommenderas.

Men det gör alltså Sivert Andersson, åtvidabergare med gamla bilar som främsta hobby och sysselsättning.

— Så länge jag kan minnas har jag vurmat för gamla, och gärna stora, amerikanska bilar, säger han. Men det är väl först i år som intresset blommat upp på allvar.

Kalifornien

Med plånboken fylld, i sällskap med en kamrat som varit "over there" förut och ett friskt humör åkte Sivert Andersson tidigt i våras över till USA, närmare bestämt till Kalifornien. Det är där som de bästa och av väder och vind minst förstörda bilarna finns.

I tre veckor åkte han omkring och tittade på bilar. Hos bilhandlare, på regelrätta bilmarkna-

der, hos annonserande privatpersoner eller helt enkelt genom att vänta ut bilägare på parkeringsplatser.

Filmbil

När det var dags att åka hem hade Sivert Andersson samlat på sig sju amerikanare. Den yngsta var en illröd Ford Sunliner från 1962 och den äldsta en 1946 års Ford Sedan coupé med en hundra hästars V8-motor.

I den lilla karavanen ingick också tre "chevor". Därbland en guld- och vitfärgad Chevrolet Bel Air från 1957 och som faktiskt många svenskar har sett, utan att kanske lägga märke till den. För just den bilen figureerade en hel del i filmen Sista natten med gänget.

Utställning

Den bilen, liksom den mildt uttryckt vråkiga Cadillac, kommer i jull under en veckas tid att visas upp på en stor bilutställning i Rättvik. Utställningen kallas Det fantastiska 50-talet och där kommer dollargrinsentusiasterna att få sitt lystmäte.

Överskeppningen av bilarna från Kalifornien till Sverige tog ungefär en månad. Pappersexercisen i svenska tullen tog inte fullt så lång tid. Bilarna transporterades sedan till ett tillfälligt hyrt garage i Åtvidaberg. Där har sedan Sivert Andersson under våren och försommaren jobbat med bilarna så att de skall klara de svenska normerna.

Byts ut

Hastighetsmätarna måste ändras om från engelska miles till km/tim. Stänkskydd måste sättas dit, bromsband bytas osv. En efter en har bilarna blivit färdiga, inregistrerade och besiktigade. Där de står representerar de nu ett värde av ett par hundra tusen kr.

— Närmast blir det alltså utställningen i Rättvik, säger Sivert Andersson. Därefter har jag planer på att åka över till Kalifornien i höst igen. Jag har nämligen hört talas om den årliga stora bilauktionen i Los Angeles. En auktion med bara bilar från 30-, 40- och 50-talen. Det kan bli grejer det.

CHRISTER BERG

MED VÄLFYLLD PLÅNBOK åkte Sivert Andersson från Årvidaberg tidigt i våras till Kalifornien, USA. Efter tre veckor kom han tillbaka med en något tunnare plånbok men med sju amerikanare, även kallade dollargrin. Dessa har han nu rustat upp. Bland bilarna finns en Cadillac i en storlek som sällan ses i Sverige. Vidare köpte Sivert Andersson en Chevrolet Bel Air från 1957 som figurerade i filmen Sista natten med gänget. — I höst åker jag kanske till Kalifornien igen. I Los Angeles skall det bli en stor auktion med bilar från 30-, 40- och 50-talen, säger Sivert Andersson. I bagaget vid resan från Kalifornien hade Sivert Andersson med sig det här verkliga dollargrinet, en Cadillac de Ville Coupé, så långt att våra vanliga svenska parkeringsrutor inte räcker till. Sannolikt är det den enda i sitt slag i landet **SISTA SIDAN**

Den här bilen såg ni i "Sista natten med gänget"

Det här är bara en av de bilar som ställs ut i Mässhallen och en av de bilar som ingår i kavalkaden om Fords och Chevrolets utveckling under 1950-talet. Men den har en li-

tet annorlunda historia än alla de andra, den har varit "filmstjärna" och det i en film som nu börjar höra till de stående repriserna på landets biografier.

"Sista natten med gänget" heter den filmen och det är en nostalgisk, söt, bitvis rörande historia om hur det kunde gå till i slutet på 50-talet. En historia som kvalitetsmässigt inte står på toppen men som i många år kommer att ha sin givna publik, en publik som minns tiden själva och som tar med sina barn för att låta dem få uppleva åtminstone något av den stämning som då rådde.

Sievert Andersson i Åtvidaberg var för en tid sedan tillsammans med Göran Ambell över i Amerika för att titta på bilar och också köpa bil. Han fann den här Chevroleten av årgång 1957 och uppgiften att den hade varit med i filmen bidrog kanske till att den nu rullar på gatorna i Åtvidaberg.

Sievert Andersson i Åtvidaberg har all anledning att vara nöjd med den här Chevroleten som för några år sedan fick vara "filmstjärna" i "Sista natten med gänget". Nu ställs bilen ut i Rättvik.

ÅTVIDABERG

14/7

Socialvården väntas
kosta 17,2 milj 1978

Sociala centralnämnden i Åtvidaberg begär för nästa år anslag med sammanlagt 17,2 milj kr. Det är 1,2 milj kr mer än vad nämnden har att röra sig med i år. Men då bör man komma ihåg att förvaltningen inte räknat med hur stor löneökningen blir nästa år. Årets avtalsrörelse är ju inte ens klar för de kommunalanställda. Lönerna svarar för ungefär hälften av sociala centralnämndens utgifter.

De tunga posterna inom socialförvaltningen är åldringsvården och barnomsorgen. Driften av ålderdomshemmen beräknas nästa år kosta kommunen drygt 7 milj. I avgifter och försäljning av terapiarbeten väntas nära 1,4 milj inflyta.

En annan del av åldringsvården är hemhjälpverksamheten. Här har nämnden tagit upp drygt 2,6 milj varav man dock får tillbaka närmare 800 000 kr av lands-tinget.

Barnomsorgen är en annan kostnadskrävande verksamhet.

Nära fem milj vill sociala centralnämnden ha i det här fallet. De olika posterna kostar här familjedaghemmen 2,2 milj, dag- och fritidshem 1,2 milj, deltidsskola 638 000, kosthåll 252 000, lokalkostnader 526 000, och tillsyn av sjuka barn 108 000 kr.

Vidare finns en mängd mer eller mindre kostnadskrävande konton. Därbland kan nämnas att kostnaderna för socialkontoret och nämndens administration ökar med bortåt en halv miljon till nära 1,4 milj.

Nyktetervården beräknas kosta 60 000, vård i familjehem 281 000, socialhjälp 300 000, färdtjänsten 219 000, fotvården 20 000, pensionärgymnastik 25 000, matjänst 39 000 och hemhjälp till barnfamiljer 224 000 kr.

Slutligen begär sociala centralnämnden 610 000 kr för kapitalutgifter. Den stora biten utgörs här av en begärd tillbyggnad av förskolan i Grebo. Byggnad inklusive inventarier har beräknats till 490 000 kr.

ÅIF-ungdomar klara för SM

ÅIF:s duktiga friidrottsungdomar Gunvor Pettersson och Anders Öberg har noterat flera fina framgångar hittills i år. Gunvor har slagit fem individuella och tre stafettrekord. I kula flickor B noterade hon 10,65 vilket är nytt östgötarekord. Det förra var 17 år gammalt. Hon har kvalificerat sig till SM i både kula och femkamp.

Anders Öberg har för sin del bättre på klubbrekorden i sju fall. I grenen 300 m häck pojkar B har han förbättrat östgötarekordet två gånger i år. Resultatet har renderat honom en plats i SM.

Sammanlagt har friidrottarna i ÅIF under säsongen förbättrat inte mindre än 20 klubbrekord. Förutom Gunvor och Anders har följande bidragit till skörden: Eva Nilsson, Catrin Öberg och Maria Friström i stafett, Catrin Öberg på 100 m och längd och Christina Ringström på 800 m. På herrsidan noterade Claes-Göran Johansson, Pär Eriksson, Benny Andersson och Lennart Bergström 18.00,7 i den något udda grenen 4x1 500 m.

Län & stift

Alliance française i Linköping kommer på lördag att ha en sammankomst vid Villan i Åtvidaberg. På programmet står, förutom picknick i det gröna, ett föredrag av en hög fransk jurist vid namn Roger Baumgarten från Paris. Denne gästar varje sommar Tranås som turist och kommer med illustrationer att tala om Honoré Daumier. Daumier verkade i 1800-talets Frankrike som målare och tecknare. Främst gjorde han sig känd för sina satiriska och politiska karikatyrer. Roger Baumgarten kommer att hålla sitt föredrag på franska. Men man kommer också att göra en resumé på svenska.

Åtvidaberg

15/7

Sommarmusiken i Åtvids gamla kyrka på onsdagen lockade närmare 60 åhörare. För programmet svarade kvartetten Arne Gustafsson, flöjt, Britta Kindesjö, cello, Håkan Larsson, flöjt, och Ann-Christin Möller, viola. De fyra framförde musik från olika epoker, alltifrån musik av det glättiga slaget från 1500-talet till en trestämmig kanon av 1900-talsskompositören Hoyer. Kvällens huvudnummer var stycken ur Johan Sebastian Bachs son Johan Christians Sinfonia. Som avslutning spelade Håkan Larsson på piccoloflöjt och med Britta Kindesjö på orgel Adagio ur Konsert för piccola av Vivaldi. För arrangemanget svarade SKS och Åtvids församling.

Kamp för bättre väg mellan tre tätorter i södra Östergötland

En upprustning av den så kallade södra tvärförbindelsen, vägen Kisa—Åtvidaberg—Valdemarsvik, är om inte ett livsvillkor så åtminstone av största betydelse för de tre kommunerna. Medan Östergötland i övrigt haft en positiv trend både befolkningsmässigt och ur sysselsättningsynpunkt har det här området haft motsatt utveckling.

Företrädare för de tre kommunerna har i flera sammanhang tryckt på för att få en ändring till stånd. Som en gemensam nämnare återkommer kravet på en förbättrad vägförbindelse tvärs igenom södra Östergötland.

Med sig har kommunerna haft länsstyrelsen. För närvarande ligger också en motion i ärendet från centerpartisten Anna Wohlin-Andersson på riksdagens bord. Därmed har förhoppningen att vägverket skall kunna disponera de erforderliga miljonerna ytterligare stigit i de berörda kommunerna.

I motionen erinrar Anna Wohlin-Andersson om att riksdagen så sent som i december förra året antagit ett betänkande om samordnad sysselsättnings- och regionalpolitik. I detta fastslås bl a att strävan bör vara att med olika regionalpolitiska åtgärder inom länen tillgodose bygd och orter med negativ utveckling så att det skapas en bättre inomregional balans.

Nyckelkraktär

Det är nödvändigt med kraftfulla satsningar från samhällets sida framför allt i kommunerna i södra Östergötland, säger Anna Wohlin-Andersson. Bl a krävs

"Med nuvarande tilldelning av medel för vägbyggande kommer bygandet med ordinarie väganlag att ta mycket lång tid och därför bör ambitionen finnas att få särskilda medel för detta regionalpolitiskt så viktiga projekt."

Östergötlands länsstyrelse i ett PM angående utvecklingen i södra länsdelen

"En utbyggnad av vägen Kisa—Åtvidaberg—Valdemarsvik är den viktigaste av alla regionalpolitiska insatser."

Åtvidabergs kommunfullmäktige i yttrande över Länsplanering 1974.

"Den tvärgående vägförbindelsen är närmast ett villkor för att kommunerna i södra Östergötland skall kunna fungera tillsammans."

Anna Wohlin-Andersson i sin riksdagsmotion

omedelbart en tvärförbindelse av tillfredsställande standard i den här delen av länet. Det är närmast ett villkor för att kommunerna skall kunna fungera tillsammans, säger hon vidare och pekar på att speciella insatser förut skett för vägvägnitt med samma nyckelkaraktär i andra delar av landet.

Anna Wohlin-Anderssons motion utmynnar i kravet att riksdagen hos regeringen begär att vägverket får i uppdrag att snarast slutprojektera den södra tvärförbindelsen i Östergötland så att vägen kan byggas som beredskapsarbete eller få en framskjuten

ställning i det ordinarie vägbygandet.

30 miljkr

Vägen Kisa—Åtvidaberg—Valdemarsvik är dålig. Huvuddelen av den drygt 90 km långa vägsträckan utgörs av en smal, kurvig och backig grusväg. Redan under normala förhållanden är den så dålig att de som absolut inte måste köra den vägen undviker den.

Men inte heller de bitar närmast tätorterna som är belagda är särskilt bra. Det framgår av vägverkets behovsinventering för perioden 1976—90. Enligt den behöver 43 av de 46 km mellan Kisa och Åtvidaberg och 33 av 45 km mellan Åtvidaberg och Valdemarsvik. I 1976 års prisläge skulle kostnaden för att få vägen i tillfredsställande skick bli ca 30 milj. Men eftersom vägverket har knappt om pengar planeras inga åtgärder, i varje fall inte på 70-talet.

Redan klart

För vägen mellan Kisa och Åtvidaberg är projekteringen redan klar i detalj.

—Hade vi bara pengar så skulle vi kunna sätta i gång i morgon, säger vägmästare Karl-Anders Karlsson i Åtvidaberg.

Kisavägen är ett av hans problembar. Under 1976 kostade bara underhållet på grusdelen omkring 10 000 kr per km. Motsvarande siffra på belagd väg är ungefär 5 000 kr. Redan där skulle man således på kort sikt kunna göra betydande vinster. Men, som Karl-Anders Karlsson säger, den fattige kan inte göra några bra affärer.

Klar år 2 000?

Därför får vägarbetarna och de över 400 fordonsförare som varje

Den så kallade södra tvärförbindelsen Kisa—Åtvidaberg—Valdemarsvik är för närvarande av mycket dålig beskaffenhet. Till största delen består den av en smal och kurvig grusväg och de som absolut inte måste åka på vägen undviker den. De tre kommunerna i regionen har under den senaste tioårsperioden haft en negativ utveckling både befolknings- och sysselsättningsmässigt. För att få en ändring till stånd anser kommunerna det vara en grundförutsättning att vägen rustas upp

Jan Gustafsson bor utmed vägen mellan Kisa och Åtvidaberg, i Väsby någon mil från Kisa. I höstas började vägförvaltningen arbetet med att rätta ut vägen på en ca 300 meter lång och besvärlig bit förbi hans bostad. Men arbetet slutfördes inte. En trafikfarlig sträcka har blivit än värre, till stort förtret för dem som bor vid platsen

dygn trafikerar vägen dras med kladd, gropar och svaga vägkanter i en obestämmd framtid. Om ingenting händer kanske ändå nästa generation får bättre förbindelser mellan de två orterna. För vägmästarna i Åtvid och Kisa har räknat ut att man med nuvarande tilldelning av medel kan ha den sträckan klar strax efter år 2 000.

Beträffande delen Åtvidaberg—Valdemarsvik har det tidigare rätt osäkerhet vad gäller sträckningen. Nu tycks det dock vara klart att vägen skall gå över Hannäs och Västertryserum. Projekteringen är redan klar för delen Falerum—Hannäs. Egentligen skulle arbetet ha påbörjats redan förra vintern. Men pengarna räckte inte till. Sak samma i år.

Kommunalt samarbete

Sedan snart tre år har de tre kommunerna samarbetet i vägfrågan och uttalat sig i gemensamma eller likalydande skrivelser om betydelsen av tvärförbindelsen i olika sammanhang. I november tillsattes en arbetsgrupp under ledning av länsrådet Lars Rydberg och med representanter från Åtvidaberg, Kinda och Valdemarsvik för att diskutera vad som kan göras för den södra länsdelen.

Minussiffror

En titt på några statistiska uppgifter visar att åtgärder är nödvändiga i regionen. I länet som helhet ökade befolkningen under perioden 1965—75 med sju procent till 387 000 personer. I Åtvidaberg, Valdemarsvik, Kinda och Ydre kommuner minskade befolkningen under samma tid med åtta procent till 37 000.

Förhållandet är det samma när det gäller den viktiga frågan om antalet arbetstillfällen. I Östergötland ökade antalet arbetstillfällen under tioårsperioden med fyra procent, till 165 000. I de fyra kommunerna minskade antalet arbetstillfällen med i runda tal 1 800 till 13 200. Det är en minskning med 13 procent.

Syrligt

Åtvidabergs kommun liksom Kinda och Valdemarsviks kommuner har i yttranden över vägplaner i länet och Länsplanering 74 med kraft påpekat vikten av att södra tvärförbindelsen rustas upp. Det är en grundförutsättning för en positiv utveckling i regionen, framhåller man och får stöd gentemot vägverket av länsstyrelsen.

I en syrlig kommentar till flerårsplanen för länsvägar för perioden 1976—80 finner kommunen det märkligt att vägförvaltningen inte tagit någon hänsyn till länsstyrelsens och kommunernas synpunkter. Vägförvaltningen har däremot tydligen ansett det vara viktigt att skapa goda vägförbindelser med kommuncentra utanför länet före att skapa goda kommunikationer mellan kommunerna i södra länsdelen.

Många transporter

Kanslichef Assar Holmqvist i Åtvidaberg förklarar varför en bra vägförbindelse Kisa—Åtvid—Valdemarsvik är så viktig.

— Näringslivet i regionen skulle få helt andra förutsättningar, säger han och nämner två exempel:

Åtvidabergs trävaru AB har ett sågverk i Viresjö, en mil söderut på Kisavägen. Huvuddelen av de 110 000 ton virke som behandlas där kommer från 3 600 hektar skogsmark som baroniet Adelsvärd har i Kinda. Det ger en antydning om mängden av tunga transporter på vägen.

Vidare kör Forsaströms kraftaktiebolags anställda ca 70 000 transportmil om året. Till mycket stor del sker det på den södra tvärförbindelsen.

— En bättre vägförbindelse, fortsätter Assar Holmqvist, skulle också ha välgörande inverkan på kommunernas lokaliseringsträvanden samtidigt som det skulle ges större möjlighet att flytta ut service- och specialfunktioner från Linköping.

Regionalt centrum

— Goda tvärförbindelser är också en förutsättning för att någon av kommunerna skall få höjd status och bli regionalt centrum i stället för som nu bara kommuncentrum. En upphöjning i rang och värdighet av någon av kommunerna ger regionen bättre möjligheter att hävda sig, säger Assar Holmqvist. Bli skulle regionen få eget gymnasium.

Han pekar slutligen på behovet av bra vägar för att regionen

verkligen skall kunna utnyttjas för fritids- och friluftsliv och för att alla pendlare skall få dragliga förbindelser mellan bostäder och arbetsplatser.

CHRISTER BERG

Åtvidaberg

Trafikolycka. En trafikolycka inträffade på fredagskvällen vid Stefanstorp på Kisavägen. Det var i en kurva som två personbilar kolliderade front mot front, dock utan att några personskador uppstod. Däremot blev de båda bilarna illa tilltygade och en av dem måste bärgas från platsen.

18/7
Stulen bil påträffad. På fredagen påträffades en stulen bil vid Viresjö en mil söder om Åtvidaberg. Bilen hade stulits i Linköping dagen innan.

19/7

Greta Lundell och skogsfrun i Björsäter

Skogsfrun i Björsäter kom tillbaka, efter tio år

På det hela taget är hon faktiskt rätt oansenlig, den lilla skogsfrun. Fast i gengäld är hon förstås sällsynt. Liksom alla de övriga omkring 30 orkidéarterna i Östergötlands län är hon dessutom fridlyst. Skogsfrun är det svenska namnet på den här växten. Som, när allt kommer omkring, blir alltmer intressant och t o m vackrare ju mer man studerar henne. Hennes officiella namn är *Epipogium aphyllum*.

— En knepig sak med den här orkidén är att det kan dröja flera år innan den lilla skogsfrun öppnar sig på samma plats igen, säger fru Greta Lundell från Perstorp utanför Björsäter. Det var hon som uppmärksammade Correspondenten på blomman. Greta Lundell fann några exemplar i skogen när hon häromdagen gick och letade efter de första kantarellerna.

Skogsfrun som i floran anges som rar, dvs sällsynt, är en något annorlunda blomma i fler avseen-

den. Hon är blekt, blekt gul och har inget rotsystem. I stället har hon en jordstam, ungefär som en sparris. Ett annat kännetecken på växter brukar ju också vara att de har blad. Men inte skogsfrun inte.

— Sen är det ju det här med ingenjör'n, säger Greta. För tio år sedan var en ingenjör här ute och frågade efter just den här orkidén. Jag lovade att ringa. År efter år har jag skrivit upp hans telefonnummer. Men just i år har det kommit bort. Typiskt, va?

CHRISTER BERG

Åtvidaberg

En stor råböck påkördes och dödades vid Lakvik på vägen mellan Åtvidaberg och Björsäter på söndagskvällen. Bocken kom utrusande på vägen framför en personbil och föraren hade ingen möjlighet att undvika olyckan.

Åtvidaberg

21/7

Björsäters pensionärsförening anordnade på tisdagen en utflyktsresa till kustbandet. De över 30 deltagarna for via Ringarum till Fågelvik i Tryserum, där man gjorde ett uppehåll i den vackra parken. I Östra Ed passade man på att bese kyrkan. Från Loftahammar fortsatte man med båt till Väderskär, där ön med dess kapell beundrades. När man åter kommit i land fortsatte man via Lofta till Västra Ed. Hemresan gick genom Uknadalen. Resan hade arrangerats av Östen Gunnarsson och Einar Dahlberg. Som guide följde Joel Björn med. Han har tidigare varit bosatt i Östra Ed och visste följaktligen att berätta en hel del om de trakter där man for fram.

20/7

Elavgifterna höjs 22 proc i Forskraft

Från september ökar elavgifterna för Forskrafts abonnenter med i genomsnitt 22 procent. Det framgår av den information som bolaget i dagarna skickar ut till hushållen i bl a Åtvidaberg, Kisa och Gamleby. Man framhåller att kostnaderna för eldistributionen fortsätter att öka oroväckande snabbt. Det gäller både råkraft, lön och material.

De nya tarifferna innebär i kortet följande: abonnemangsvavgifterna per fyramånadersperiod höjs för lägenhet i hyreshus med 4 kr till 67 kr och för villor och fritidshus med 13 kr till 133 kr. Energipriset höjs för de flesta med 4 öre till 15,5 öre per kilowattimme. Över den s k blockningsgränsen blir höjningen 3 öre till 11,5 öre. För att mildra verkan av höjningarna kommer Forskraft att under den sista fyramånadersperioden att ta ut en tioprocentig avgiftsrabatt.

Tariffhöjningen blir därmed i genomsnitt 22 proc från den 1 september och ytterligare 3 proc den 1 januari nästa år. Man påpekar i meddelandet att den Forskraft vid årsskiftet nöjde sig med att höja priserna med 6 proc höjde många andra elleverantörer med 9 proc och vid halvårsskiftet i år med ytterligare 12 proc. Essa har dessutom aviserat en höjning med 10 proc från 1 januari 1978.

Forskraft säger vidare att reglering av eltarifferna i fortsättningen sannolikt kommer att ske för normalt ett år i taget. Tills vidare är inget sådant tillägg aktuellt.

För ett hushåll med en normalförbrukning på ca 5 000 kilowattimmar per år blir årskostnaden i fortsättningen 1 175 kr. För en villa med elvärme och normalförbrukning på 20 000 kWh blir årskostnaden ca 3 100 kr. Till dessa summor kommer elskatt med 3 öre/kWh.

Åtvidaberg

Föreståndare på Östergården. Tjänsten som föreståndare på Östergården har vid upprepade tillfällen ledigförklarats, dock utan större framgång. Men senaste gången tjänsten utannonserades anmälde sig tre sökande. En tog sedermera tillbaka sin ansökan. Sociala centralnämndens planeringsutskott beslutade vid ett extra sammanträde på tisdagen att erbjuda sjuksköterskan Elsie Persson, Åtvidaberg, tjänsten. Även tjänsten som biträdande föreståndare har ledigförklarats. Planeringsutskottet beslutade här att på prov anställa sjuksköterskan Carina Nyhlen, Björsäter.

Uppstoppningstillstånd. Om man hittar en gröngöling som dött efter en krock mot ett fönster (eller genom någon annan olyckshändelse också förstås) och skulle vilja ha den uppstoppad, då måste man faktiskt ha ett intyg från polismyndighet. Gröngölingen är nämligen en fridlyst fågel. Utan det intyget lär man knappast få någon konservator att åta sig uppdraget. Just ett sådant här intyg för just en sådan fågel som dött av den relaterade omständigheten utfärdade polisen i Åtvidaberg på tisdagen.

Badmästaren i Åtvidaberg:

Bygg ut simhall, sporthall och hotell och Åtvid får en anläggning av toppklass

Redan i dag har vi i Åtvid en anläggning med kombinerad sporthall, simhall och hotell som är ovanlig i Sverige. Tyvärr fungerar varje del i allt för hög utsträckning som en enskild enhet. Men för 6-7 milj skulle vi dels kunna åtgärda en massa fel och brister. Dels skulle vi kunna få en sport-, motions och rekreationsanläggning i Åtvidaberg som skulle stå i absolut särklass i hela lan-

Det säger badmästare Roland Lind i Åtvidaberg. Roland Lind har under sina år i Åtvid envist jobbat för att få åtvidabergarna att i ökad omfattning utnyttja sin simhall. Han har ställt upp med simskolor för vuxna, anordnat frukostsim, milsim, världsrekordförsök i långsim och allt vad det nu är.

□ Många åtgärder

Med små medel har badmästaren gjort om de närmast hopplöst trista omkänningsrummen till mer avstressande och gemytliga ställen. Han har själv ritat utkastet till en synnerligen billig och fiffig plaskbassäng, drivit frågan om klorskydd till en effektiv lösning och mot alla odds och olyckskorpar lyckats med konststycket att hålla simhallen öppen sommartid.

Det var väl en del av de saker som Roland håller på med och som kanske inte direkt finns med i någon arbetsinstruktion. Men så är också simhallen med sin lilla 25-metersbassäng mycket livligt frekventerad. Förra året hade man omkring 50 000 badgäster. Detta i en kommun med bara 13 000 invånare.

□ Helheten

Nu har Roland Lind tänkt till igen. Den här gången har han med sina planer inte stannat vid simhallen. För det är ju egentligen helheten som är fantastisk, säger Roland Lind. Kombinationen av simhall, sporthall, hotell och en stor grönyta. Förutsättningarna för att med lämplig tillbyggnad få en för Sverige unik anläggning är mycket stora.

Planen som skulle kunna leda till ett förverkligande av dessa idéer är i sin längst gående form indelad i elva etapper. I korthet innebär förslaget följande:

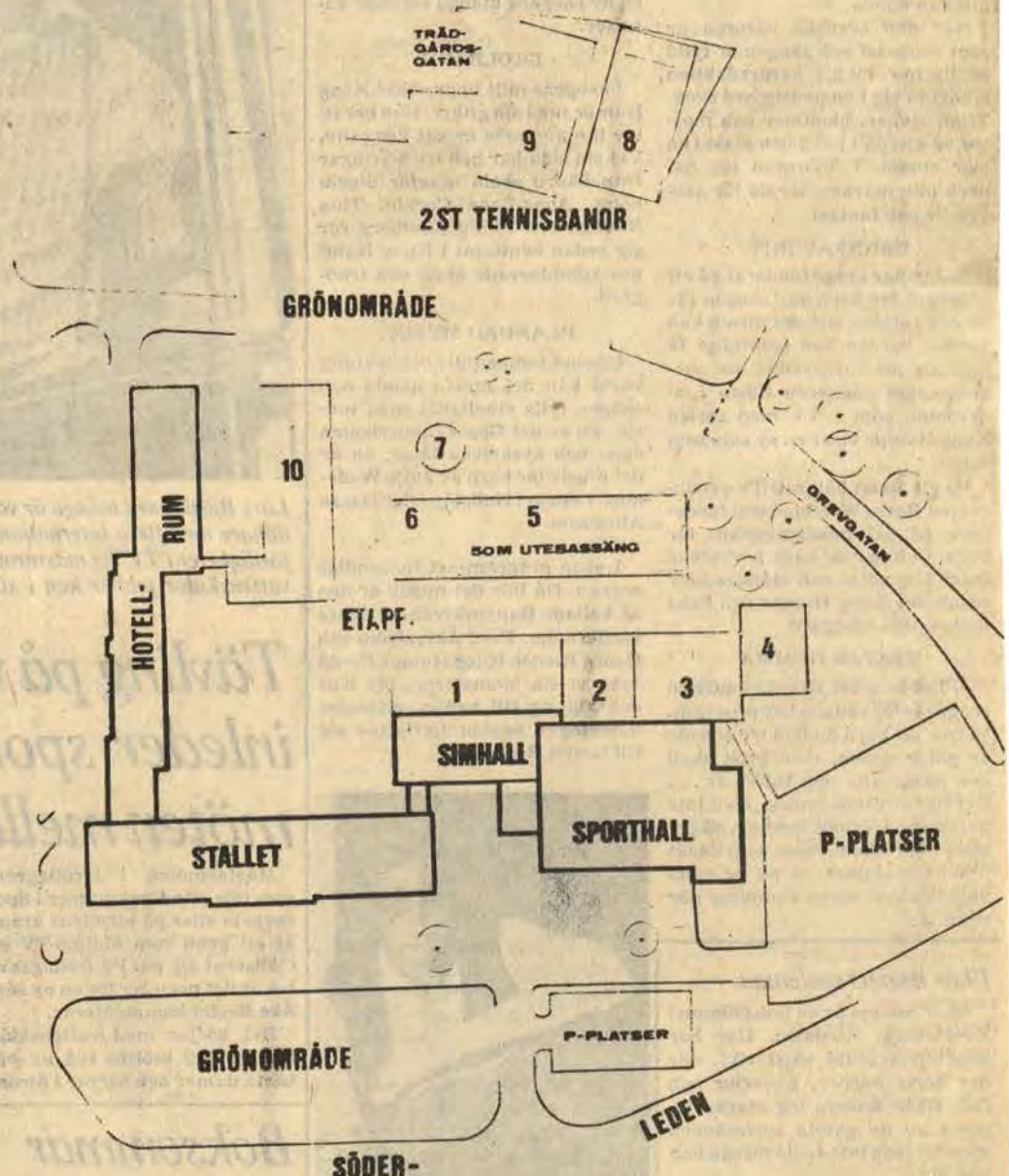
□ Handikappvänligt

I den första etappen bygger man ut simhallen med en handikappvänlig undervisningsbassäng. Över huvud taget har Roland Lind tänkt mycket på de handikappades problem i portar, omklädningsrum osv. I den här etappen ingår också arbeten med omklädningsrum, entréer osv. Kostnaden är av fastighetskontoret be-

räknad till två miljoner kronor. Men då skulle man också få ett komplett bad och samtidigt till stor del lösa problemet med de alltför små och få omklädningsrummen i sporthallen.

Etapp två är tillbyggnad av en motionshall som skulle kunna ge plats för tre squashhallar eller en tennisbana. Det är brist på sådana i Åtvid. Kostnad: 800 000 kronor.

det. En anläggning för alla människor och öppen för alla. De naturliga förutsättningarna är de bästa tänkbara. Vad beträffar ekonomin så är projektet flexibelt, byggsatsliknande, och kan fullföljas över en längre tidsrymd. Dessutom lär det nog bli återbäring på en sådan här satsning.

Utbyggnaden är tänkt att ske etappvis och där många av tillbyggnaderna avses få flera användningsområden: etapp 1 inbyggd handikappvänlig undervisningsbassäng; etapp 2 motionshall med plats för tre squash-hallar; etapp 3 motionshall för bl a badminton; etapp 4 lokaler för omklädnings-, tvätt-, toaletter m m; etapp 5 tempererad utomhusbassäng 50 meter lång; etapp 6 undervisningsbassäng; etapp 7 plaskbassäng; etapp 8-9 tennisbanor; etapp 10 utbyggnad av hotelldelen

22/7

□ Badminton

Etapp tre innebär ytterligare en motionshall. En större med plats för exempelvis tre badmintonbanor. För även badmintonspelarna har lokalproblem. En del av den här byggnaden skulle vara så flexibel att den sommardag skulle kunna utnyttjas som omklädningsrum för utebadet. Kostnad: 1,2 miljoner kronor.

Etapp fyra är en byggnad som blir nödvändig för att betjäna utebadet med tvätttrum, toaletter, lokaler som behövs vid stortävlingar eller toppbelastningar. Kostnad: 900 000 kr.

Etapperna fem, sex och sju är alla utomhusbassänger. En stor 50 meters med tempererat vatten, en simundervisningsbassäng och en plaskbassäng för de minsta. Kostnad: 1 miljon kronor.

I det här skedet har man tagit i anspråk stor del av de väldiga gräsyrtorna bakom sim- och sporthallarna. Men genom att skära Grevgatan som ju ändå inte är särskilt trafikerad kan man få tillgång till ytterligare 10 000 kvm gräsyta. Här kan man då i ett hörn anlägga två tennisbanor (etapperna åtta och nio) till tennis spelarnas glädje. Kostnad: 120 000 kronor.

□ Internationell klass

Nu menar Roland Lind, har Åtvidaberg fått en anläggning som ligger i den absoluta toppen i lan-

det. Organisationer, föreningar och privatpersoner står i kö för att få komma hit på träningsläger, tävlingar m m. Det innebär att det blir dags för etapp tio, dvs att bygga ut hotelldelen. Då blir det också högsta internationella klass på anläggningen.

Etapp elva består av lokaler under delarna två, tre och fyra med plats för bl a bana för luftgevärs-skytte, förråd och en reningsanläggning.

□ Stor betydelse

Roland Lind är också angelägen om att framhålla vad en sådan här utbyggnad skulle kunna betyda. Man skulle få en anläggning för alla människor, dvs även för äldre och handikappade och små barn. Kommunen skulle kunna marknadsföras internationellt. Motionerandet bland åtvidabergarna skulle med ökat utrymme utvecklas. Man skulle kunna anordna stora utställningar, internationella simtävlingar osv.

Allt detta för en beräknad kostnad av drygt sju miljoner kronor. I dagens penningvärde. Och kanske kan man tänka sig att en och annan krona kommer tillbaka till kommunen, menar Roland Lind.

□ Blandad entusiasm

På andra håll i Åtvidaberg är man emellertid inte lika entusiastisk som Roland Lind över den här idén. Jovisst, tanken är god, säger man. T o m praktiskt genomförbar. Men var ska vi få pengar

ifrån? Fritidsnämnden som ju kanske är den naturliga trampolinen för att få beslutande politiker att på allvar ta upp ett sådant här projekt är kallsinnig. Vi har låtit Roland Lind redovisa planerna för oss, säger fritidsnämndens ordförande Lennart Linnerstedt. Men vi har inte tagit någon som helst ställning i frågan. Utan lagt redogörelsen till handlingarna.

Personligen, säger Lennart Linnerstedt, anser jag att förslaget är intressant. Men det finns nog inga möjligheter att realisera det än på mycket länge. Det finns andra projekt som måste komma före. T ex idrottsfältet i Edberga.

□ Inga luftslopp

Kanslichef Assar Holmqvist, VD i AB Åtvidabergs bruks hotell, menar att hela idén är utmärkt och skulle helt genomförd få stor betydelse för hotelldelen. Rent tekniskt är det inte heller några luftslopp som Roland Lind presenterat säger han. Men med tanke på det pressade ekonomiska läget är det nog inte möjligt att inom överskådlig tid realisera projektet. Tyvärr.

Fastighetschef Lars Persson anser idén tilltalande. Tanken att väva ihop de olika delarnas funktion med varandra, dvs att bättre utnyttja enheternas kapacitet, är mycket intressant. Det vore riktigt att göra den här satsningen, säger Lars Persson och bekräftar att de presenterade siffrorna är realistiska.

CHRISTER BERG

Badmästaren i Åtvidaberg Roland Lind har tänkt till igen. Åtvidaberg är gynnat, säger han. Här ligger simhallen, sporthallen och ett hotell i praktiskt taget samma byggnad och med stora gröna ytor omkring. Med en etappvis utbyggnad för 6—7 miljoner, i dagens penningvärde, skulle Åtvidaberg kunna få en anläggning av internationell toppklass

Gunnar Rehn lägger käxlan på hyllan efter 135 ryggåsstugor och härbren

— Ja, se utan gehörsinne går det inte. Det är nog bra med linjaler och ritningar och fina moderna verktyg. Men ska man syssla med de här gamla tingen så måste kunskapen sitta i fingrarna och i ögonen. Det är kunskaper som man bara kan få genom år av arbete. Fast man måste förstås också ha litet av konstnär i sig. Och det har jag efter morfar.

Det säger timmermannen Gunnar Rehn från Norrköping. Vad det handlar om är konsten att restaurera eller bygga upp ryggåsstugor, loftbodar och härbren. På gammalt vis och med stockar och virke som genom seklers lopp fått den fina grå lyster.

□ Käxla

Gunnar Rehn kan den här konsten. Sedan mitten av 40-talet har han farit land och rike kring med sin mer än sekelgamla uppsättning av verktyg. Det är käxla, bredbåla, skrädyxa, skålyxa och andra verktyg vars form och namn man numera kanske bara finner i museer och på hembygds-gårdar.

— Jag fick en gång de här verktygen i gåva, berättar Gunnar Rehn. Bättre finns inte att få i dag för det här ändamålet. Verktygen

är ju konstruerade för ett användningsområde och exakt avpassade för ett ändamål som allt mer sällan nyttjas.

□ Den siste

I över 30 år har Gunnar Rehn hållit på med sitt alltmer exklusiva yrke. Själv tror han inte att det finns någon mer i landet som enbart håller på med den här verksamheten. Då räknas förstas inte de mer eller mindre industri-liknande företag som bygger knuttimrade hus och härbren i parti och minut. När det gäller Gunnar Rehn handlar det alltigenom om genuina metoder och genuint material.

Just nu håller han på med ett arbete i Gårdsnäs i nordöstra hörnet av Åtvidabergs kommun. Här hjälper han Sven Andersson från Norrköping att bygga en ryggåsstuga på sommarstugetomten. Stockarna har man hämtat från en 1700-talsloge i Olstorp utanför Finspång. En loge som stått på den gamle kände kyrkmålaren Pehr Hörbergs gård.

□ Friska och grå

I två veckor har de båda jobbat. Sven Andersson som hantlangare. Men så har också stockarna till ytterväggarna kommit på plats. Knuttimrade, grå på ytan men friska och fina inuti. Ytterligare

hålvannan månads arbete återstår innan den enrummiga och 20 kvadratmeter stora stugan kan tas i bruk.

Arbetet i Gårdsnäs är det sista stora arbete som Gunnar Rehn tar på sig.

— Man börjar bli till åren kommen, säger han. Nästa år går jag i pension. Och det är ett tungt jobb. Det är visserligen svårt att behöva säga ifrån till alla som vill ha hjälp. Men kanske ännu värre att jag inte vet vem man ska hänvisa dem till.

□ 135 hus

När Gunnar Rehn nu slutar har han genom årens lopp byggt upp och restaurerat omkring 135 stugor. Byggt för hand, tinnrat med sina gamla verktyg, tätat med grönmosa (det moderna tätningmaterialet tar ändå bara falgoxarna) och lagt på enkupigt tegel.

När Gunnar Rehn slutar ändas också en epok över tre generationer. En fjärde generation var på gång. Men sonen slutade efter en tid med det tunga jobbet. Visst är det synd att gamla hantverksgrupper försvinner.

— Men det verkar nu vara ti-

När den enrummiga ryggåsstugan i bakgrunden är färdig ska den naturligtvis kunna läsas. Även läset är av gammal typ. Här visar Gunnar Rehn och Sven Andersson upp 1700-talsdetaljen

dens gång, säger han och erinrar om smeder och skomakare.

Fast Gunnar Rehn lär inte bli helt sysslös ändå. Genom åren har han vintertid ägnat en hel del tid åt att tillverka möbler. Hur man gör en gårdsgård, vet han. Exempel finns i Kolmårdens djurpark.

□ Den siste

Framåt höstkanten står den knuttimrade ryggåsstugan färdig i Gårdsnäs. Det får bli det sista monumentet över Gunnar Rehns mer än 30-åriga slit med gamla tunga verktyg, med stockar från anno dazumal, med problemen att få stockarna att passa med varandra, att få byggnaderna att bli stadiga och funktionsdugliga. Sedan lägger han käxlan, bredbålan och de andra grejorna på hyllan. Som kanske den siste i sin bransch i hela landet.

CHRISTER BERG

I över 30 år har Gunnar Rehn från Norrköping renoverat och byggt upp ryggåsstugor, härbren och loftbodar. Med hjälp av gamla redskap, gammalt timmer och gamla metoder. Nu slutar han. Som kanske den siste i sitt gehit

Det kom ett brev från Åtvidaberg . . .

Tankar om cykelvägar

22/7

” Jag läser med intresse om de konditions- och viktförbättringar som uppnås och om de mer eller mindre lyckade rökavvänjningskurerna. Orsaken till detta är väl närmast att jag själv försöker hålla igång året runt både enskilt och tillsammans med deltagarna i anordnade aktiviteter. ”Rökät” slutade jag med för 25 år sedan efter att ha använt snuggan nästan lika länge.

De tre fyra senaste åren har jag tagit för vana att varje sommar, ett par gånger cykla Åtvidaberg-Linköping fram och åter för att kunna testa benstyrkan på litet längre sträckor än korpen 2- och 3-milsrundor och mina egna 5-milsturer, men också för att pröva framkomstmöjligheterna i den allt tätare trafiken.

Årets första färd gjordes en solig dag i slutet av maj och denna gång skulle mina, till en stor del nyförvärvade, trafik-kunskaper sättas på prov i stadstrafiken. Är man, som jag nu, försörjd genom FP och ATP-poäng och har tid att ge sig ut på hårt trafikerade landsvä-

gar på en vardag, när de flesta privatbilarna står uppställda utanför arbetaplåtserna går det väl an, även om man också en sådan dag måste vara skärpt och hålla stadig kurs. Avgasutsläppen från det stora antal bilar som ändå är igång tvingar en ofta att, fnysande och smånorrande, vända ”plytet” utåt de grönskande östgötagerderna!

Nåväl! Allt hade dittills gått fint när jag, efter att ha hållit god fart, gjorde första avsitt-

ningen strax utanför stadsgränsen. Där kunde jag i lå av några bergknallar lägga av den svetiga cykeldressen och med ryggen åt den ymnigt skinande förmiddagssolen inta mitt medhävdade te och smörgås allt medan jag hade konturerna av residensstaden med domkyrkotornet i blickfånget, en skön siesta efter en hård körning!

Under och efter en sådan cykeltur kommer tankarna osökt in på problemet med cykelvä-

gar! Varför skall de som vill eller behöver använda detta förträffliga transportmedel, för motions- eller rekreationsändamål eller för nödvändiga förflyttningar, tvingas ut bland en massa, framrusande, osande och bullrande bilar för nöjet att få trampa fram på fina asfaltvägar?

Efter allt prat och alla uppmaningar om nyttan av att använda cykeln vore det väl på tiden att något radikalt gjordes åt landsbygdens dåliga vägar! I TV för några veckor sedan gjordes gällande att välståndlandet Sverige var ett u-land inom Europa ifråga om cykelvägar!?. Därvid torde Östergötland, med sitt lerunderlag, ligga särskilt dåligt till.

CYKELSKATT

Även om kommunikationsministern just i dagarna påtalat den ojämlikhet i väghållningen som råder, torde det dröja åskilliga år innan detta kan rättas till eftersom underhållet av de större trafiklederna tar allt större del av väganslagen.

Till en del skulle denna brist på medel kunna avhjälpas genom införande av en cykelskatt, vilket, om jag inte missminner mig, var på tal för ett par tre år sedan. Antingen genom en di-

rekt skatt eller med en avgift på försäljningspriset. Detta är förstås att kasta ut en brändfackla! Har vi inte nog med pålagor? Jo visst! Men skall något bli gjort måste det ändå lösas av skattemedel!

Som Åtvidabergare ömmar man väl särskilt för den orten, eftertraktad som rekreationscentrum med sin fina golfbana och kuperade terräng. Med sin omväxlande, rika natur inom kommunen och dess gränstrakter kunde det också bli ett attraktivt centrum för cykling. Bygden genomkorsas av många småvägar, lämpliga för både lätta och krävande rundor och med stora möjligheter till bad och naturupplevelser.

UPP TILL KAMP!

Syftet med den här svadan är egentligen att försöka få igång en debatt om hur småvägs- (cykelvägs-)problemet ska angripas. Dettagäller ju i högsta grad också de människor som bor på landsbygden och är berodande av dessa vägar!

Själv besitter jag inte den auktoritet som fordras för att fästa berörda myndigheters uppmärksamhet på finansieringsmöjligheterna. Uppslagen måste komma från annat håll!

AXEL THORÉN
”motionerare”

”Syftet är att få igång en debatt hur cykelvägsproblemet skall angripas, säger Axel Thorén i Åtvidaberg

Häromdagen fyllde Axel Thorén 69 år men det hindrar inte det minsta när det är fråga om cykelturer "för att kunna testa benstyrkan på litet längre sträckor än korpens 2- och 3-milsrundor"

Foto: CHRISTER BERG

Rosor i flammmande dans

Tiotusen röda rosor vill jag skänka dig. Ja, den gamla schlageren skulle Ing-Marie Andersson mer än väl kunna sjunga. För tre år sedan satte hon en buske Flamentanz vid sommarstugan i Gärdsnäs mellan Ätvidaberg och

Valdemarsvik. Hon satte förstas ett par buskar till. Men dessa har fått stryka på foten för den här jättebusken. För den satte igång att växa något alldeles otroligt. Täckte snart nästan hela verandaspaljen. Tog om hörnet och hål-

ler nu som bäst på att breda ut sig över kortväggen. Det vete katten hur många röda, granna rosor och knoppar som busken bär, säger Ing-Marie. 1 000? Eller 10 000? Ja, den sista nollan är nog befogad, tror hon.

skivnytt

Fin storbandsjazz av japansk pianist

Jag har just gjort en ny jazzmusikalisk bekantskap på LP:n Tales of a courtesan (RCA), den andra skivan i ordningen med storbandet Toshiko Akiyoshi-Lew Tabackin big band. Blotta namnet leder förstas tankarna in på något slag mystisk orientalisk musikform där ordet jazz bara finns med som falsk varubeteckning. Men se det är fel. För det här är en skiva med överraskande bra storbandsjazz.

Toshiko Akiyoshi är japanska. Inte not med att hon står för pianospelet på plattan, hon har också komponerat varenda låt. Dessutom har hon skrivit arrangemangen och slutligen leder hon hela bandet. Lew Tabackin har nyss avslutat samarbetet med Doc Severinsen och leder nu det här bandet ihop med Toshiko och där han med förkärlek visar upp

sitt eminenta kunnande på saxofon och flöjt.

De flesta låtarna är av klar och tydlig gammal välkänd storbandskaraktär. Influenser av Charlie Parker märks. På det hela taget är skivan så bra att man förstär (går på?) de lovord och de bevis för framgångar som mappskrivaren radat upp.

Ett stycke skiljer sig dock markant från de övriga. Det är titelmelodin Tales of a courtesan. Här framträder i konsertform en stämningsfull blandning mellan Osterns och västvärldens kulturer. En musikillustration av den tillvaro livegna japanska flickor fick föra som kurtisaner.

Slutordet får bli att Toshiko Akiyoshi-Lew Tabackin big band är en fräsch och skicklig nykomling inom storbandsjazzen.

CHRISTER BERG

26/7

27/7

skivnytt

Sköna kända nummer med Hackett och Sims

Skivbolaget Flying Dutchman har kommit ut med en skiva med bl a jazzmusikerna Bobby Hackett och Zoot Sims. Strike up the band heter skivan och det gör också den inledande melodin. Det betyder en fullkomlig rivstart in i en 40 minuter lång men alldeles för kort spisarstund. För det här är musik som spisas, åtminstone av oss som lärde oss tyeka om den jazz som satte rytmen, känslan och artisteriet i högsätet.

Här bjuder sex kompletta musikanter upp på gamla kända nummer som Embraceable you, These foolish things och What is this thing called love. Men man har också nöjet att lyssna på sex stycken som är specialskrivna för

den här skivinspelningen. Dit hör bl a Blue moment och Teresa be. De båda är kanske det bästa på hela skivan. Fast den som kan hålla fötterna stilla i Zoots toot får det nog rätt så jobbigt.

Sextetten på skivan består av den eminente trumpetaren och jazzrytikern Bobby Hackett, saxofonisten som spelar västkustjazz Zoot Sims, den respekterade pianisten och jazzartisten Hank Jones samt de mera okända men därför inte mindre skickliga Bucky Pizzarelli, gitarr, Richard Davis, bas, och Mel Lewis, trummor.

Sammanfattningsvis kan helt enkelt konstateras: en skön skiva

CHRISTER BERG